

Universidad
**Católica de
Valencia**
San Vicente Mártir

PALTIP: PLA D'ANIMACIÓ LECTORA DE TRANSICIÓ D'EDUCACIÓ INFANTIL A EDUCACIÓ PRIMÀRIA

Presentat per:

Na MARTA LORENTE NALDA

Dirigit per:

Dr. VICENT GIMENO BOSCH

València, a 25 de maig de 2021

Facultad de Magisterio y Ciencias de la Educación

Grado en Maestro en Educación Primaria

Índex General

1	Resum, Resumen, Abstract	9
2	Introducció	12
3	Marc teòric	14
3.1	Delimitació conceptual: lectura en Educació Infantil i Primària.....	14
3.2	Animació i promoció lectora	18
3.3	Principals mediadors en el procés.....	20
3.4	Marc Legislatiu en l'etapa d'Educació Primària	29
4	Objectius.....	35
5	Metodologia	36
6	Pla d'Animació Lectora de Transició d'Educació Infantil a Primària	38
6.1	Justificació	38
6.2	Finalitat i objectius.....	40
6.3	<i>El Món dels llibres</i>	41
6.4	Cronograma	53
6.5	Avaluació.....	54
7	Conclusions	55
8	Referències	57
9	Annexos.....	61

Índex Annexos

Annex 1: Fullet informatiu del projecte <i>El món dels llibres</i>	61
Annex 2: <i>Flipbook</i> amb indicacions i consell per a les famílies.....	62
Annex 3: Carnet lector	63
Annex 4: Contracte d'apadrinament i amadrinament lector	64
Annex 5: Registre de lectures	65
Annex 6: Guió a seguir per a la dinàmica Som booktubers!.....	66
Annex 7: Registre Tertúlies Literàries Dialògiques	67
Annex 8: Cronograma projecte <i>El Món dels llibres</i>	69
Annex 9: Quadre d'avaluació trimestral del pla	71
Annex 10: Qüestionari avaluador del projecte (famílies)	72
Annex 11: Qüestionari avaluador del projecte (alumnat)	73

1 Resum, Resumen, Abstract

Resum

El següent Treball Fi de Grau presenta una proposta de Pla d'Animació Lectora de Transició d'Educació Infantil a Educació Primària (PALTIP) que respecte la transició entre ambdues etapes al voltant de la lectura i el seu foment, tenint en compte els objectius que planteja la nova etapa al voltant d'aquesta, però sense oblidar els treballats en Infantil, ja que, amb una correcta presentació o selecció de materials literaris aconseguirem i facilitarem l'adquisició de la lectura i, aquest serà el primer pas a partir del qual, intentarem assolir l'hàbit lector.

Així doncs, en primer lloc, presentarem la fonamentació teòrica amb la qual es basa el treball i analitzarem la importància de la lectura des de l'etapa d'Infantil a Primària. També tractarem la diferència entre els conceptes d'animació i promoció lectora, la importància dels mediadors principals (famílies, docents i biblioteques) en el procés i què és el que prescriu i delimita la legislació educativa vigent pel que fa a l'animació lectora.

Seguidament, presentarem el PALTIP i explicarem detalladament tots i cadascun dels apartats que el comprenen. A més, incorporarem el projecte anomenat *El Món dels Llibres* que inclou diferents estratègies d'animació lectora que impliquen tota la comunitat educativa, amb l'objectiu de continuar amb el foment lector iniciat a l'etapa d'Infantil.

Així doncs, tots els objectius que es plantegen en el treball després de la fonamentació teòrica s'acompleixen a través del pla. Destacant entre ells el fet d'establir elements de continuïtat envers la lectura a l'etapa d'Educació Infantil i Primària i, per descomptat, el de fomentar l'hàbit lector a partir d'estratègies d'animació lectora.

Paraules clau: Educació Infantil; Educació Primària; procés de transició; animació lectora; hàbit lector.

Resumen

El siguiente Trabajo de Fin de Grado presenta una propuesta de Plan de Animación lectora de Transición de Educación Infantil a Educación Primaria (PALTIP) que respeta la transición entre ambas etapas alrededor de la lectura y su fomento, teniendo en cuenta los objetivos que plantea la nueva etapa en relación con esta, pero sin olvidar los trabajados en Infantil, puesto que con una correcta presentación o selección de materiales literarios conseguiremos y facilitaremos la adquisición de la lectura y, este será el primer paso a partir del cual, intentaremos lograr el hábito lector.

En primer lugar, se presenta la fundamentación teórica con la cual se basa el trabajo, como es la importancia de la lectura desde la etapa de Infantil a Primaria, la diferencia entre los conceptos de animación y promoción lectora, la importancia de los mediadores principales (familias, docentes y bibliotecas) en el proceso o qué es el que prescribe y delimita la legislación educativa vigente en cuanto a la animación lectora.

Seguidamente, se presenta el PALTIP y se explica en detalle todos y cada uno de los apartados que lo comprenden. Además, incorpora el proyecto denominado *El Mundo de los Libros* que incluye diferentes estrategias de animación lectora que implican a toda la comunidad educativa, con el objetivo de continuar con el fomento lector iniciado en la etapa de Infantil.

Así pues, todos los objetivos que se plantean en el trabajo después de la fundamentación teórica se cumplen a través del plan. Destacando entre ellos el de establecer elementos de continuidad hacia la lectura en la etapa de Educación Infantil y Primaria y, por supuesto, el de fomentar el hábito lector a partir de estrategias de animación lectora.

Palabras clave: Educación Infantil; Educación Primaria; proceso de transición; animación lectora; hábito lector.

Abstract

The following Degree Final Dissertation presents a proposal for a Transitioning Reading Animation Plan from Child Education to Primary Education (PALTIP) that respects the transition between both stages around reading and its fostering. It takes into account the objectives of the new phase, bearing in mind the work tackled on child education, since, with a proper presentation or selection of literary materials, we will obtain and facilitate the acquisition of reading which will be the first step from which we will try to achieve the reading habit.

So, first of all, we will present the theoretical framework on which the dissertation is based and we will analyse the importance of reading from the Child to Primary stage. We will also address the differences between the concepts of animation and reading promotion, the importance of the main mediators (family, teachers and libraries) in the process and what prescribes and delimits the current educational legislation in terms of reading animation.

Next, we will present the PALTIP and explain in detail each and every paragraph that it includes. In addition, we will incorporate the project called *The World of Books*, which includes different reading animation strategies that involve the entire educational community, with the aim of continuing with the reading promotion that started at the Child stage.

Thus, all the objectives that are set in the dissertation after the theoretical framework are met through the plan. Among them, it is highlighted the fact that it establishes elements of continuity towards reading at the Infant and Primary Education stage and, of course, the fostering of the reading habit from the strategies of reading animation.

Key words: Child Education; Primary Education; transition process; reading animation; reading habit.

2 Introducció

Els llibres sempre han estat molt presents en la meua vida i, des que tinc ús de raó, m'han ensenyat a estimar la lectura i tot el que gira entorn a aquesta. Des dels contes amb la meua mare, els préstecs a la biblioteca i les històries i anècdotes dels meus iaïos fins a les lectures al tren anant cap a la universitat.

Sempre he estat envoltada de llibres, de contes, d'històries i això ha fet que adquirira des de ben menuda l'hàbit lector. És per aquest motiu que, amb aquest Treball Fi de Grau, he volgut continuar el que començarem el curs passat amb la *Bibliotil* i centrant-nos, de nou, amb la lectura i el seu foment i, per descomptat, amb el paper essencial dels mediadors principals en el procés, però, aquesta vegada, basant-nos en l'etapa d'Educació Primària.

Així doncs, el que es pretén aconseguir amb el present treball és crear una mena de continuació del projecte proposat el darrer curs, on es va presentar una Biblioteca de Cicle que buscava fomentar la lectura en l'etapa d'Educació Infantil i que involucrava tota la comunitat educativa. Aquest any hem volgut crear un Pla d'Animació Lectora de Transició de l'etapa d'Educació Infantil a Primària amb l'objectiu de mantenir i continuar algunes de les dinàmiques iniciades a l'etapa d'Infantil amb la *Bibliotil*.

Per tant, el motiu d'aquesta continuació i de la creació d'un Pla d'Animació Lectora de Transició es deu a les experiències viscudes al llarg dels diferents períodes de pràctiques que hem dut a terme durant el grau, on hem observat com als centres escolars on hem estat, no es tenia en consideració la transició de l'alumnat d'Infantil a l'etapa superior pel que fa a la lectura, oblidant l'animació lectora i centrant tota l'atenció al fet que l'alumnat aprenguera a llegir.

Així que, abans d'iniciar-nos en l'elaboració del treball ens plantejarem les següents qüestions: Per què es desviuen per a fomentar la lectura en Infantil, però en canvi, en Primària, es prioritza l'obligatorietat d'aquesta?; Per què no existeix cap pla dedicat única i exclusivament a la transició de la lectura entre ambdues etapes?; No caldria una reflexió/revisió sobre la necessitat d'establir aquesta continuïtat?. Sincerament, considerem que, no seria únicament pertinent sinó que, fins i tot, esdevé necessària.

Com a futura docent havíem de fer alguna cosa perquè la situació canviara i perquè cap alumne més diguera: "No m'agrada llegir" fins al punt d'avorrir la lectura i, és clar,

els llibres. Així que vam decidir incloure al pla un projecte basat en diferents estratègies d'animació lectora, amb la finalitat de seguir fomentant la lectura en primer i segon de primària on, a més a més, les famílies i la comunitat educativa en tenen una implicació i un paper fonamental pel què fa a la participació activa d'aquest assoliment de l'hàbit lector.

Aquest Treball Fi de Grau rep el títol de *PALTIP: Pla d'Animació Lectora de Transició d'Educació Infantil a Educació Primària* i, pel que fa al contingut, el present document està configurat per diferents apartats i subapartats, tot i que hi ha dos que fonamenten el treball: el marc teòric i la possible proposta.

D'una banda, la fonamentació teòrica gira entorn al procés lector i tot el que l'envolta i pretén mostrar la importància i els beneficis que té la lectura en els xiquets i xiquetes des del naixement fins a l'adolescència. A més, es defineixen conceptes clau com són l'animació i promoció lectora. També, s'exposen i es presenten qui són els mediadors principals i el paper fonamental que tenen aquests en el procés d'adquisició de l'hàbit lector. Per últim, s'analitza quin és el marc legislatiu en l'etapa d'Educació Primària per veure el plantejament de la legislació educativa vigent a la nostra Comunitat.

D'altra banda, es presenta una proposta de creació d'un Pla d'Animació Lectora de Transició d'Educació Infantil a Educació Primària on es fa una justificació d'aquesta; es plantegen uns objectius que contemplen a tota la comunitat educativa i s'inclou un projecte anomenat *Món dels llibres* que està compost per una sèrie d'estratègies d'animació lectora que es realitzaran al llarg del curs.

Posteriorment, plasmarem, a manera de conclusió, els aspectes més rellevants del treball i si els objectius marcats s'han aconseguit per, finalment, dur a terme l'elaboració d'un llistat de referències bibliogràfiques en les quals ens hem basat per a la realització del treball.

3 Marc teòric

Com és obvi, el primer que considerem és que cal establir un substrat científic a partir del qual arrela la nostra proposta. Amb altres paraules, pensem que és fonamental indagar el que diuen les expertes i experts més rellevants en aquesta matèria amb l'objectiu de centrar el nostre objecte d'estudi, és a dir, considerem oportú establir una delimitació conceptual per, posteriorment, endinsar-nos i explicar el que suposa l'animació i promoció lectora i, per descomptat, indagar quin és el paper dels principals mediadors implicats en aquest procés.

Finalment, una vegada exposada aquesta informació de caire més científica, terminològica i tècnica, considerem necessari analitzar quin és marc legislatiu en l'etapa d'Educació Primària i, així, veure quin plantejament presenta la legislació educativa vigent en la nostra Comunitat pel que fa al tractament i implementació d'aquesta animació lectora en aquesta etapa formativa i, el que és més rellevant, si contempla una continuïtat respecte a l'etapa prèvia de l'Educació Infantil.

Així doncs passem, tot seguit, a realitzar la delimitació conceptual que, com acabem d'esmenar, enceta aquest apartat relatiu al marc teòric.

3.1 Delimitació conceptual: lectura en Educació Infantil i Primària

Com hem presentat, en aquest apartat del marc teòric tractarem el concepte de lectura així com el seu tractament en Educació Infantil i Primària. Observant les diferents finalitats en ambdues etapes.

Com bé afirma Pernas (2009):

La lectura és un procés global i complex que va més enllà de la simple descodificació mecànica d'uns signes gràfics. No sols es tracta d'identificar i nomenar correctament paraules i frases sinó que a més, la lectura implica interpretar un text, atribuir-li un significat, comprendre-ho. I aquest és un procés dinàmic en el qual té lloc una interacció permanent entre lector, text i context.

El lector per a construir el significat utilitza la informació que li proporciona el text, els seus coneixements previs sobre el tema i realitza a més, una sèrie d'operacions mentals. Però també en la construcció del significat que el subjecte duu a terme, intervenen una sèrie de factors afectius i emocionals, vinculats a les seues experiències personals amb la lectura (expectatives, necessitat

satisfeta, identificació, plaer proporcionat...) i als estímuls i valors del mitjà social presència de models lectors, valoració social de la lectura... (Pernas, 2009, p.262)

Com podem deduir, la lectura es presenta com la base de tot aprenentatge i, com demostren alguns estudis sobre el tema, els xiquets i les xiquetes que, durant la infància i l'adolescència, estan en contacte amb els llibres i que lligen habitualment, coneixeran i entendran una gran varietat de paraules i utilitzaran estructures més complexes els facilitarà la comprensió oral i escrita (Marqués, 2019).

El foment de la lectura és un procés llarg que ha de començar en edats primerenques per a iniciar el procés d'alfabetització amb èxit, ja que com diu Gambrell (2011), “si els estudiants no estan motivats per a llegir, mai aconseguiran el seu potencial d'alfabetització complet” (Citat per Ortega-Quevedo, 2019, p.131).

A més a més, Teale i Sulzby (1986) i Purcell-Gates (2001) demostraren que l'alfabetització emergent “no sols ocorre a l'aula, sinó que es realitza també en la família, al carrer i en altres contextos no escolars amb tots els materials escrits i pràctiques lletrades que es troben al voltant de l'individu” (Llamazares, 2016, p.152), per tant la relació de l'alumnat amb lectors experts, tant en les famílies com a les escoles, afavoreix el desenvolupament del gust per la lectura (Solé, 1996).

Així doncs, com afirmen Bardi, Calogero i Mullen (2008)

els infants que tinguen trobades agradables amb la lectura des de l'inici de la seua formació escolar aniran incrementant la quantitat i el tipus de textos que lligen, valent-se de revistes, historietes còmiques il·lustrades i llibres, els quals constitueixen els inputs per a l'enfortiment de les seues habilitats lectores. (Citat per Aristzábal et al. 2013, p.110)

Aquesta informació es completa per autors com Mata quan afirma que: “el que s'aprén a estimar en els primers anys difícilment es repudia” (Citat per Álvarez, 2013, p.2).

Tanmateix, com diu Fons (2000), “aprendre a llegir no és una qüestió que es pugui resoldre amb uns quants exercicis, sinó que és fruit d'un procés” (Citat per Roque i Álvarez, 2016, p. 124). Un procés lent i individual que comença per a cadascú en un moment diferent i no acaba mai. La motivació, les experiències i les ajudes o recursos que el xiquet o la xiqueta reba al llarg del procés per part dels mediadors i mediadores

seran alguns dels factors que facilitaran o, per contra, dificultaran l'adquisició d'aquest hàbit (Cerrillo, 2007).

No existeix, doncs, un únic camí per construir les nocions necessàries per a aprendre a llegir sinó que n'hi ha molts. Alguns exemples són la lectura compartida, en veu alta, en silenci o a través d'un adult o un lector expert. S'aprén a llegir veient com ho fan els altres, atenent, observant, intentant llegir, equivocant-se i creant la seua pròpia història.

La pràctica de la lectura compartida, entre altres, a banda d'incrementar el vocabulari dels xiquets i les xiquetes, comprén una funció eloqüent en el desenvolupament cognitiu i lingüístic primerenc, ja que els permet adquirir, anticipadament, les habilitats i les eines crucials per a una posterior descodificació, ortografia i comprensió lectora (Llamazares, 2016).

De la mateixa manera, com assenyala el mateix Llamazares, citant els estudis d'Stevenson i Fredman (1990), trobaren “una relació significativa entre la freqüència de lectura compartida entre pares i fills en edat preescolar i el seu nivell de lectura i ortografia i la seua puntuació de coeficient intel·lectual als 13 anys” (2016, p.153).

Conseqüentment, l'instint de llegir és una operació delicada que suposa la implantació dels llibres i la capacitat d'utilitzar-los com a ferramenta per conèixer i entendre el món d'una forma simplificada (Berenguer, 2018) o, en altres paraules, com glossa Solé (1996), la lectura i els llibres no podran formar mai part de la vida d'un si no se li permet accedir a ella. Intentant, que els xiquets i les xiquetes no se senten obligats a llegir sinó que siga un procés d'aprenentatge natural (Roque i Álvarez, 2016). Ja que, com diu Argüelles (2014), avui dia “no hi ha campanyes que pretenguin obligar a escoltar música o a mirar cinema, dues manifestacions culturals que, igual que la lectura de llibres tenen els mateixos llenguatges i influeixen també decisivament en el nostre desenvolupament intel·lectual i emotiu” (Argüelles, 2014, p.9).

I és en el moment que sorgeix el concepte d'obligatorietat quan apareixen les carències envers la lectura i la creació d'hàbits lectors, ja que l'obligació de llegir no produeix lectors satisfets (Argüelles, 2014). Una d'aquestes carències sorgeix entre la delimitació entre l'obligatorietat de la lectura escolar i la voluntarietat de la lectura literària (Cerrillo, 2007) doncs, moltes vegades es manifesta que “els únics llibres vàlids

són aquells que es consideren acadèmics, reglats i obligatoris, és a dir, aquells que aporten als xiquets i les xiquetes un determinat nombre de coneixements” (Cerrillo, 2007, p.124).

Tot i que, s’ha intentant que les lectures que es realitzen a les aules no formen part d’un gènere específic, habitualment, el literari, sinó que incloguen la pluralitat de textos presents a la societat (Lomas i Mata, 2014).

Malgrat això, tots aquells textos que tenen menys qualitat literària són assenyalats de llibres *mediocres* o *estereotipats*. És més, quan preguntes a les persones si lligen o no, aquestes solen respondre en funció de si llegeixen textos literaris o no (Lomas i Mata, 2007). En canvi, és beneficiós que aquells llibres *mediocres* o *estereotipats* dels quals es parlava formen part de la vida lectora dels infants, ja que, segons Colomer, Manresa, Ramada i Reyes (2018):

poden ajudar a progressar en determinades habilitats de lectura que necessiten hores d’entrenament, a formar la seua autoimatge lectora o a sentir-se part d’una comunitat d’interessos. També pot ocórrer que una obra sembla enormement repetitiva per als mediadors i, en canvi, supose tot un descobriment per al nou lector. (p.193)

Per això, Colomer i altres (2018) proposen que, als llistats de llibres que se seleccionen per a la lectura autònoma i individual a les aules, es barregen aquests tipus de llibres amb altres referents de major qualitat i que, a més, formen part de projectes o seqüències didàctiques que exploten les seues característiques. Tot i que, de vegades, com manifesten Lomas i Mata (2014) s’incorre a l’error de proporcionar un llistat de noms d’autors, títols, etc. Sense haver encès prèviament el desig de llegir i, per tant, “no serveix de res aquesta acumulació d’informació si, en lloc d’incitar, inhibeix. Abans de fer cap anàlisi formal, hi ha d’haver una emoció. El procés invers condueix a la indiferència o al rebuig” (p.6).

En resum, i com diu Pernas (2009), “es tracta que el xiquet descobrisca l’interés que té ser capaç de llegir i escriure per a comunicar-se amb persones no presents, per a informar-se, per a aprendre, per a opinar, per a gaudir” (p.267). D’ “impulsar la voluntat i el plaer de llegir”, de “crear el desig de llegir, a fer sentir curiositat pels textos, a voler-hi establir vincles afectius” (Lomas i Mata, 2014, p.6).

Per aquest motiu, la lectura no ha de ser ni una obligació ni un càstig, sinó que ha de realitzar-se de forma natural i agradable, sense pressa ni angoixa, sense avaluació,

sense correcció, sense desqualificació... Amb altres paraules, el més important no és que lligen sinó que vulguen fer-ho i per a això, cal donar-los la llibertat d'escollir i d'establir el temps que vulguen dedicar-li a la lectura (Ahmed, 2011).

En definitiva, que lligen per voluntat pròpia, per a conèixer alguna cosa del món i alguna cosa d'ells mateixos; que determinen per ells mateixos la freqüència, la intenció i la manera de llegir, però també, la possibilitat de no fer-ho (Lomas i Mata, 2014). És, com assenyala Bettelheim i Zelan (1982):

El que es necessita per fer que l'infant desitge aprendre a llegir no és el coneixement de la unitat pràctica de la lectura, sinó la ferma creença de saber que llegir obrirà davant seu un món d'experiències meravelloses, li permetrà desfer-se de la seua ignorància, comprendre el món ni ser l'amo del seu destí. (Citat per Argüelles, 2014, p. 15)

Una vegada realitzada aquesta delimitació conceptual amb els postulats dels principals experts en aquesta matèria passarem, tot seguit, a exposar què és l'animació i la promoció lectora i quins són els elements que ajudaran el seu assoliment.

3.2 Animació i promoció lectora

Conceptes com l'animació i la promoció lectora són essencials per al procés d'alfabetització però també per a la vida lectora dels xiquets i les xiquetes. De vegades, sorgeixen dubtes a l'hora de definir-los, ja que tots dos persegueixen fomentar l'hàbit lector i buscar el gust per la lectura.

Seguint amb el criteri de Yepes Osorio (2001), la promoció de la lectura és:

una acció o conjunt d'accions dirigides a acostar a un individu o grup a la lectura, elevant-la a un nivell superior d'ús, de tal manera que siga assumida com una eina indispensable en l'exercici ple de la condició vital i civil. L'eficàcia de la promoció de la lectura vindrà determinada pel nivell de comprensió que es tinga del procés lector. Entenem la promoció de la lectura com un procés intencional i sistemàtic mitjançant el qual es desencadena, en l'individu i en la comunitat, la necessitat de conèixer, comunicar i construir a través de la lectura i l'escriptura, amb la mateixa naturalitat amb la qual es viu. (Citat per Pernas, 2009, p. 264)

A més, segons Cuevas Cerveró (2007) la promoció de la lectura aborda un enfocament social, cultural, educatiu i polític que va dirigit a la societat, amb la finalitat

d'atorgar rellevància a la lectura en la formació dels individus. Per tant, no s'apunta només al text imprès i recreatiu, sinó a la lectura i escriptura en el sentit més ampli (Citat per Jiménez Martínez, 2012, p.63).

Així doncs, la promoció lectora s'entén com una idea genèrica que busca coordinar relacions de continuïtat i coherència entre diferents accions. Aspira a fer que les persones adopten actituds actives enfront de la lectura, pal·liant les carències i desigualtats en l'accés a aquesta, creant propostes de millora i plans d'acció perquè la imatge que té la societat respecte de la lectura canvie. Contribueix a despertar l'interés i el desig, així com a propiciar un acostament positiu i una relació afectiva amb la lectura perquè s'origini la necessitat de llegir (Pernas, 2009).

Tot i això, s'ha vinculat amb freqüència a l'execució d'activitats anomenades d'animació lectora. Aquesta, com defineix també Yepes Osorio (2001), és “una acció dirigida a crear un vincle entre un material específic de lectura i un individu o grup, buscant crear el gust per la lectura” (Citat per Pernas, 2009, p. 264). Al cap i a la fi, totes aquestes estratègies i activitats són una anella més en una cadena d'accions dissenyades en relació amb uns objectius específics per poder respondre a totes aquelles necessitats detectades i seqüenciades acord a un pla que involucre a tota la comunitat educativa (Pernas, 2009).

En altres paraules, pel que hem consultat, l'animació lectora hauria de contemplar, com a únic objectiu: millorar els hàbits lectors dels individus als qui es dirigeix aquesta animació, fins a aconseguir crear en ells hàbits lectors. Aquesta contempla, doncs, dos àmbits: el formal (escola i biblioteca) i el no formal (famílies, mitjans de comunicació, llibreries...) i, moltes vegades, l'àmbit de l'animació sol ser motiu de conflicte, ja que en l'àmbit escolar, sobretot, apareixen diferents elements negatius on cal destacar el més perillós: l'obligatorietat de l'animació, és a dir, la imposició de determinades lectures (Cerillo, 2005).

Sarto (1998) també afirma que l'animació a la lectura no és un acte obligatori on s'exigeix a l'alumnat llegir ni tampoc un objectiu instrumental, ja que no ha d'estar al servei d'altres disciplines (Citat per Ortega-Quevedo, 2019).

Per tant, ha d'existir una bona convivència entre les lectures escolars i les voluntàries, ja que la suma de totes dues seran les que ajudaran els infants a desenvolupar un esperit crític que els permeta escollir lliurement (Cerillo, 2005). Com diu Argüelles

(2014) “la promoció i el foment de la lectura se sostenen en la necessitat de desenvolupar la intel·ligència i la plenitud de les nostres sensibilitats i, d’aquesta manera, contribuir a crear una societat capaç d’enfrontar-se als seus problemes i resoldre’ls” (p.9).

En definitiva, podem dir que, mentre l’animació lectora són diverses tècniques i estratègies que permeten fer nous lectors, la promoció de la lectura està molt relacionada amb les polítiques culturals de les col·lectivitats que es tracten en cada cas (Cerrillo, 2005). I que, com defén Argüelles (2014) “seduir amb la màgia de la lectura és molt diferent d’imposar-la” (p.9), ja que els plaers no admeten imposició i “iniciar algú en alguna cosa que presumptament provoca plaer no pot partir de l’obligatorietat” (p.10).

Però, quins seran els protagonistes o actants que asseguraran o facilitaran la implementació d’aquesta animació lectora? Analitzem-los succintament a continuació.

3.3 Principals mediadors en el procés

Ser capaç de conèixer els teus gustos i interessos lectors i llegir per gust significa que, durant algun moment de la vida, un adult et va ensenyar a gaudir de la lectura i que has crescut envoltat de llibres, ja siga en casa, en l’escola o en la biblioteca.

Els mediadors són imprescindibles en el procés de foment lector, ja que els infants no ho poden fer sols. Per tant, la figura del mediador adult és necessària perquè els mostre i els ensenye estratègies per veure com funciona la lectura, però, sobretot, siga capaç de transmetre la seua passió per aquesta (Centelles, 2020).

Segons Solé (1999):

la motivació està estretament vinculada amb les relacions afectives que els alumnes puguen anar establint amb la llengua escrita. Aquesta, hauria de ser acaronada a l’escola... Aquesta vinculació positiva s’estableix principalment quan l’alumne veu que els seus professors, i en general les persones significatives per a ell, valoren, usen i gaudeixen de la lectura. (Citat per Roque i Álvarez, 2016, p. 124).

Al capdavant, els àmbits fonamentals per a crear i aconseguir bons hàbits lectors i millorar les competències lectores són: la família (primers i fonamentals mediadors del foment lector), l’escola (element bàsic d’aprenentatge que, coordinada amb les famílies, promourà de manera activa els hàbits lectors) i les biblioteques (recurs que, permetent

l'accés a la cultura i al coneixement sense distincions i duent a terme una programació d'activitats d'animació lectora, permetrà als alumnes augmentar el gust lector) (PVFLL, 2017).

En darrer terme, l'existència dels mediadors és essencial per a introduir i fomentar la lectura en Educació Infantil i continuar-la en Primària perquè, segons afirma Gemma Lluch, “el mediador adult és qui es converteix en un *agent de transformació*, ja que actua com a *primer receptor*, mentre que el xiquet serà el *segon receptor*” (Citat per Cerrillo, 2007, p.51).

3.3.1 Famílies

Les famílies són els primers encarregats a fomentar la lectura en els més menuts i els principals mediadors d'aquesta. Són el punt de referència, els aliats perfectes per a ajudar-los a establir la connexió necessària amb la lectura i despertar-los la curiositat per llegir. Són les famílies les qui han de donar exemple de la importància que té aquesta i, per descomptat, crear un entorn on els llibres estiguen present i tinguen el lloc que el correspon (Monar, 2019).

Les famílies han de ser models de lectura mostrant-se davant dels fills i filles com a bons i bones lectores, gaudint llegint i fent l'impossible per a contagiar aquest entusiasme respecte de la lectura als més menuts (Pernas, 2009). De la mateixa manera que els pares veuen cinema o escolten música amb els seus fills i filles, poden integrar la lectura a la seua vida quotidiana, ja que llegir amb i per als fills són dues activitats que poden marcar la diferència entre fills lectors i fills no lectors (Argüelles, 2014).

De manera paral·lela, Centelles (2020) afirma que si aquests aconseguen transmetre als fills i filles la “si aquests aconseguen transmetre als fills i filles la passió lectora, els estaran deixant en herència un univers infinit de sensacions i coneixements, i obrint-los portes a un futur més ric, autònom i ple d'oportunitats” (p.6).

És a dir que, sense fer més que “llegir” i quasi sense adonar-se'n, les mares i els pares estaran oferint un model lector als seus fills i filles i, aquests, com fan amb la resta, els imitaran. És aquest un dels motius, si no el principal, pel qual els pares i les mares han de llegir als fills per gust, evitant que aquest procés es convertisca en una obligació, ja que, al cap i a la fi, aquesta serà una estona íntima, càlida i afectiva compartida entre ambdós (Solé, 1996). Aquestes estones mai de la vida seran temps perdut ja que, a mesura

que formen lectors, aquests, quan siguem pares també llegiran amb i per als seus fills i filles (Argüelles, 2014).

Per tant, és important que les famílies s'impliquen activament en les lectures d'aquests i per això es recomana que a casa estiguen presents físicament els llibres com a elements bàsics i quotidians. Es pot, fins i tot, crear un espai dedicat a la lectura on els més menuts puguem accedir a ells fàcilment sempre que vulguem (Llegim?... , 2019). Perquè com bé afirma Gianni Rodari a *Gramàtica de la fantasia*, els llibres no haurien de ser als prestatges, sinó al bagul de les joguines. Els llibres dels infants són llibres per a imaginar i si la lectura per a aquests no es vincula amb el joc i la fantasia, és difícil convèncer-lo que siga alguna cosa bona (Citat per Argüelles, 2014).

No obstant això, l'impuls lector, de vegades, no arriba a les famílies necessàriament per part dels adults sinó que són els infants els qui condueixen a aquests a llegir. Hi ha contextos socioculturalment deprimits on la presència de la lectura a casa és infreqüent o, inclòs, inexistent i són els mateixos xiquets i xiquetes els qui la introdueixen. Si els fills o filles llegeixen pot haver-hi més familiars que s'hi animen a fer-ho (Álvarez, 2013).

Tot i això, es plantegen a continuació algunes de les estratègies útils per descodificar i comprendre els textos escrits que es poden dur a terme junt amb les famílies, com són: la lectura compartida, la lectura guiada i la lectura en veu alta (Centelles, 2020).

En primer lloc, la *lectura compartida* tracta de llegir junts, l'adult amb l'infant, compartint, aprenent i construint el significat de forma plaent i amb èxit. Consisteix a ajudar-los fent de models, mostrant-los com es llegeix. Els adults que els acompanyen faran com si fos la primera vegada que s'enfronten al text, acompanyant la lectura amb el dit a mesura que aquest avança. D'aquest mode, el xiquet o la xiqueta prendrà consciència de l'ordre d'esquerra a dreta i es fixarà en la correspondència entre les paraules escrites i dites. Amb aquesta lectura els xiquets i les xiquetes aprenen a observar els detalls que el llibre els ofereix com és la portada, el títol, els dibuixos... A més, els ajudarà a formular hipòtesis i prediccions sobre el text, a llegir en veu alta, a entonar, a comprendre, a aprendre nou vocabulari... (Centelles, 2020).

En segon lloc, la *lectura guiada*, es posa en marxa quan els xiquets i les xiquetes ja tenen certa desimboltura amb la lectura compartida i ja han adquirit algunes habilitats

pel que fa a la lectura. Aquesta lectura és més autònoma i individual i el suport i la presència de l'adult és més escassa i es limita a formular interrogant o explicar el significat d'alguna paraula concreta. En la lectura guiada, es llig en silenci i de manera individual i, posteriorment, es realitza una xicoteta conversa entre l'adult i l'infant perquè l'adult comprove si s'ha comprés el text o no i corregir-lo (Centelles, 2020).

Per últim, *llegir en veu alta* és una activitat compartida i agradable que enforteix els lligams afectius dels infants amb els adults. És important que els adults dediquen una estona diària a llegir en veu alta als infants, ja que els permetrà desenvolupar la seua imaginació creant els seus propis escenaris i personatges. A més, s'estarà fomentant la concentració, l'escolta i l'atenció activa per part dels infants, així com ajudant-los a millorar la pronúncia en sentir llegir a l'adult. Aquesta lectura impulsa els xiquets i les xiquetes a voler imitar-los i ser ells mateixos, també, lectors en veu alta (Centelles, 2020).

En síntesi, Hindman, Skibbe i Foster (2014) ja deien que estava comprovat que “les interaccions que es produeixen entre mares i fills en moments de lectura compartida generen valuosos coneixements sobre el llenguatge i sobre les estructures de participació en la cultura escrita” (Citat per Llamazares, 2016, p.154).

No obstant això, cal recordar que no existeixen receptes miraculoses per contagiar el gust per la lectura i que per aconseguir-ho caldrà tindre molta paciència, constància i confiança amb u mateix i amb l'infant, per fer del llibre un objecte quotidià interessant i atractiu (Centelles, 2020).

Però, arribat aquest punt, quin paper o rellevància desenvolupen els docents en aquest procés? Analitzem-ho a continuació.

3.3.2 Docents

En l'àmbit escolar, la lectura i el desenvolupament dels hàbits lectors tenen una gran rellevància, ja que constitueixen un eix transversal que competeix a tota la comunitat educativa (professorat, alumnat, famílies) i a totes les matèries que s'imparteixen (Pernas, 2009).

Així doncs, aprendre a llegir i a escriure són processos complexos i llargs que necessiten el seu temps i que cadascú adquireix d'una manera i, per això, “cal desfer el tòpic de la creença que, quan els infants arriben a primer de primària, ja han de saber

llegir i escriure” (Fons i Correig, 2011, p.16), ja que “ni els llibres ni el currículum són raons per insistir que els infants han de saber llegir i escriure quan arriben a primer” (Fons i Correig, 2011, p. 18).

Durant el procés d’aprendre a llegir, tothom passa per les mateixes fases i segueixen la mateixa evolució, sempre comptant amb l’acompanyament i el suport dels adults (a casa i a l’escola). Llavors, aquesta afirmació es podria entendre fent un paral·lelisme entre aprendre a llegir i aprendre a caminar, ja que tots dos van lligats al moment maduratiu de l’infantil. Uns començaran a fer-ho abans i altres tardaran una mica més, però això no correlaciona amb el fet de fer-ho millor o arribar més lluny (Servei d’Immersió i Acolliment Lingüístics, 2016).

Per tant, es podria considerar la figura del docent com la d’un mediador que guia, orienta i recolza molts processos, però que, al mateix temps, actua com a model i, per tant, ha de controlar i enriquir les seues conductes lectores, ja que seran clau en la promoció de la lectura. Per als alumnes serà determinant el contacte permanent amb docents que lligen regularment, que regalen lectures i, alhora, les gaudeixen i, a més, transmeten aquest entusiasme llegint en veu alta i compartint lectures de manera quotidiana. Bàsicament, seran determinants aquells docents capaços de transmetre i contagiar el gust per la lectura (Pernas, 2009).

Així doncs, els diferents mètodes per treballar la lectura amb els infants des de l’àmbit familiar que s’han presentat en el subapartat anterior també són vàlids i adequats per a dur-los a terme en l’aula en mans dels docents.

Pernas (2009) es refereix a la lectura en veu alta des de l’àmbit educatiu i aquest la defineix com una lectura que es fa per plaer i es contagia amb l’exemple. Les entén com a lectures gratuïtes que el professor fa als seus alumnes sense esperar res a canvi, amb la finalitat de descobrir-los noves aventures i nous textos.

En aquest tipus de lectura, la intenció del mediador de compartir la seua experiència prèvia de lectura amb la resta és el que més importa. De manera que, si aquestes activitats són integrades dins de la jornada escolar dels xiquets i les xiquetes i realitzades de manera continuada durant tota la vida escolar, propiciarà que l’alumnat associe lectura amb plaer i, a més, establisquen les bases del coneixement adquirint nou vocabulari. A més, se’ls mostrarà que els descobriments no s’acaben en els llibres que un

ja llig, sinó en aquells que encara no han llegit i se'ls motivarà explicant-los que encara els queda un llarg camí per explorar (Pernas, 2009)

Paral·lelament, Colomer i altres (2018) aporten que aquells textos que els estudiants puguin seguir sense la necessitat de tindre al davant el text concret o textos on les il·lustracions no són imprescindibles per a entendre el text, són completament vàlids per a dur a terme aquests tipus de lectures.

Mentre que, les lectures compartides s'entenen, segons Llamazares (2016), com aquelles en les quals el o la docent i l'alumnat comparteixen la tasca de llegir i aprendre, utilitzant un text que està a la vista de tothom. A més, es tracten de situacions dialògiques, ja que durant aquestes l'alumnat participa activament interaccionant entre ells i elles i amb el o la docent, on es faran preguntes i es donaran respostes sobre el que es llig.

D'altra banda, i relacionat amb què estem glossant, ja deia Wells (1987):

després d'una anàlisi dels diferents models familiars i culturals, assumida la importància que aqueixos models atorguen a la lectura, ens mostra que els xiquets que han tingut experiències familiars amb la lectura encaixen perfectament amb les rutines i activitats de les aules; aprenen a llegir i a escriure amb poca dificultat, perquè la manera en què es relacionen amb la llengua escrita a l'escola és la mateixa que a les seues cases. (Citat per Clemente, 2008, pp 16-17)

L'exemple dels pares i dels mestres lector és decisiu, ja que és on aprenen i desaprenen (Argüelles, 2014) i per això és important la coordinació i el treball entre a família i l'escola.

Per tant, el paper dels i les docents en el foment lector és fonamental, ja que cal mantenir i continuar la labor que comencen des de casa les famílies respecte de la lectura. I si aquesta continuïtat es duu a terme a partir de la coordinació, cooperació i comunicació fluida entre ambdós mediadors principals, aquest es convertirà en un procés agradable, profitós i plaent per als infants (Servei d'Immersion i Acolliment Lingüístics, 2016).

És per això que, el professorat, haurà d'acompanyar les famílies i informar-les sobre el procés d'adquisició i aprenentatge de la lectura dels seus fills i filles amb la finalitat d'evitar les comparacions entre germans i germanes i companys i companyes i les angoixes que creixen al seu voltant (Servei d'Immersion i Acolliment Lingüístics, 2016).

Com podem deduir, tot això presenta una clara repercussió, fins al punt que, consegüentment, l'escola proporcionarà a les famílies un conjunt actualitzat, divers i ampli de materials de lectura, suport professional, estratègies i ferramentes per a posar èmfasi al seu paper en el procés i apropar els seus fills i filles a la lectura. També s'encarregarà de donar les oportunitats necessàries als xiquets i les xiquetes que creixen en entorns familiars menys privilegiats quant a la lectura (Pernas, 2009). En conseqüència, és important que les famílies entenguin i arriben a compartir la importància, la funcionalitat i la contextualització de la lectura en la vida dels seus fills i filles i d'elles mateixes (Servei d'Immersion i Acolliment Lingüístics, 2013).

En última instància, des de l'escola s'ha de treballar de valent per aconseguir una sana i efectiva relació amb les famílies basada en la complicitat i la coordinació necessària per a aconseguir resultats favorables en l'educació dels infants, creant situacions agradables de lectura perquè aquestes col·laboren amb el centre en totes les activitats que es proposen. Els docents seran els encarregats d'impulsar i motivar les famílies a ser bons models lectors, sempre que aquesta implicació no supose una feina extra ni una prolongació de la tasca del mestre o la mestra a casa, ja que aquesta no és la seua com a mares i pares (Servei d'Immersion i Acolliment Lingüístics, 2013).

Una vegada analitzat el paper i les responsabilitats que tenen els docent en aquest àmbit passarem, tot seguit, a analitzar un concepte que considerem essencial: la biblioteca. De tots és sabut que la biblioteca esdevé fonamental en qualsevol procés lector però, què és exactament un biblioteca? Quines són les manifestacions que presenta aquest concepte general? Tractem-ho a continuació.

3.3.3 Biblioteques

Existeix una gran varietat de biblioteques: Nacional, Pública, Escolar, Especialitzada, etc. Totes elles persegueixen un mateix fi: apropar els llibres i la cultura a les persones. Tant d'importants són i tan presents estan a la vida dels éssers humans que pots trobar-les en la gran majoria de localitats del país.

Des de l'escola, com ja s'ha dit anteriorment, s'ha de continuar la tasca començada per les famílies en el procés lector i, en cas de no haver sigut així, iniciar-la. Aquest impuls que inicien o continuen els docents requereix el suport d'uns materials específics, és a dir, d'uns llibres que es troben, habitualment, a les biblioteques escolars o d'aula.

Segons la UNESCO/IFLA (1999), la biblioteca escolar proporciona informació, basada en la informació i el coneixement i idees fonamentals per a desembolicar-se amb èxit en la societat contemporània i, a més dota als i les estudiants amb els instruments que els permetran aprendre al llarg de tota la seua vida i desenvolupar la seua imaginació, fent possible que arriben a ser ciutadans responsables (Citat per la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, 2018).

La biblioteca escolar, com assenyala Marchesi (2005) es configura com un instrument imprescindible perquè l'escola arribe a convertir-se en una comunitat de lectors.

Aquesta és “un espai democratitzador de l'accés a la cultura i que serveix per a compensar desigualtats, perquè tot l'alumnat pot acudir a ella a llegir, consultar els seus documents, emportar-se llibres prestats i fer ús de quant ofereix” (Coronas, 2005, p.341).

És per aquests motius que l'existència d'una biblioteca escolar en condicions en tots els centres escolars hauria de ser ja una realitat. Una escola no és igual si té biblioteca que si no la té. Tanmateix, no s'ha d'oblidar la necessitat de dinamitzar el seu funcionament, és a dir, mantindrà sempre la biblioteca com un lloc atractiu i obert i que està en constant actualització. La biblioteca escolar és un lloc de treball, aventura i investigació imprescindible (Coronas, 2005).

A més a més, Pernas (2009) clarifica que la biblioteca escolar és l'òrgan vital per desenvolupar i implementar un Pla Lector en el centre que contemplarà, necessàriament, la col·laboració entre els àmbits escolar, familiar i d'oci en els quals es desenvolupa la vida dels infants. Alcántara (2008) recull que la biblioteca és el lloc idoni per propiciar la lectura i l'amor pels llibres.

En canvi, queda un llarg camí per recórrer, ja que, com assenyala Argüelles (2014) les biblioteques encara “no han aconseguit convertir-se en biblioteques lectores (aspiració que hauria de formar part dels seus objectius principals), sinó tan sols, en el millor dels casos, en bones reserves de llibres i en eficaços centres d'informació, investigació i servei” (p.13). I això és deu al fet de no considerar que la família, l'escola i la biblioteca van unides en una cadena de responsabilitat que, si es trenca o no s'uneix mai, dificulta, en gran part, la iniciació i el desenvolupament de la cultura escrita (Argüelles, 2014).

Així doncs, perquè la biblioteca escolar siga efectiva i profitosa per a la comunitat educativa, ha de comptar amb el suport i la implicació del professorat i amb la

sensibilització de la societat per tal d'evidenciar els beneficis que aquestes aporten (Abulí et al., 2005).

Per tant, perquè els infants cresquen com a lectors en un entorn comunicatiu favorable al voltant dels llibres, haurà de donar-se una continuïtat i complementarietat en els actes significatius de lectura i les accions de promoció que es realitzen tant en l'etapa d'Educació Infantil com en la de Primària. Respectant en tot moment la llibertat dels xiquets i les xiquetes a l'hora d'escollir els llibres que desitgen llegir (Alcántara, 2008).

Així doncs, Jiménez (2012) manifesta que les biblioteques

ofereixen a l'usuari la construcció d'un camí cap a un espai de lectura, de préstec, ràpid accés a la informació, assessorament eficaç, ajuda per a l'autoformació, un ambient agradable, un lloc de socialització i trobada, un espai obert a la col·laboració i suggeriments de tots i totes, una plataforma que activa i anima la vida cultural del municipi o centre educatiu, sent les activitats d'animació lectora pilars en tots aquests processos. (p.60)

Per concloure aquest apartat on s'han tractat els principals mediadors i mediadores en el procés de foment lector, emprarem la reflexió que fa Coronas (2005) que considerem molt adient:

Les millors accions de foment de la lectura que podem promoure entre els xiquets i les xiquetes són aquelles que emanen del sentit comú: llegir-los cada dia, parlar-los de les lectures, preguntar-los pel que ells i elles lligen, acompanyar-los a la biblioteca, portar llibres a les mans amb freqüència... Sense oblidar que tot això ha de fer-se amb senzillesa, naturalitat i constància. La resta també està bé i, segurament, en alguns casos, dóna els seus fruits, però pensem que estem parlant de l'adquisició d'un hàbit i, al final, tot depèn d'una decisió personal... I pot ser que, amb el pas del temps, arribats a determinat moment de les seues vides, quan ja quasi s'havia esvaït l'esperança, alguns decidisquen tornar als llibres. Ací estarà el fruit dels nostres desvetllaments i la justificació per a continuar inventant, copiant i aplicant estratègies que acosten a les xiquetes i els xiquets als llibres, que els aproximen a ells fins a fondre's en un sincer, emocionat i imaginària abraçada cada vegada que òbriguen les seues pàgines i decidisquen tornar a la lectura. (p.355)

Una vegada conclòs aquest apartat, passem tot seguit a veure què és el que prescriu i delimita la legislació educativa vigent pel que fa a l'animació lectora.

3.4 Marc Legislatiu en l'etapa d'Educació Primària

Com hem comentat anteriorment, tant el marc teòric com la proposta que formen aquest Treball Fi de Grau tenen una fonamentació legal és a dir, estan basats en uns documents oficials de la Comunitat Valenciana que estableixen principis, plans, metodologies, continguts, objectius generals i específics per a cada àrea de treball i també, el tipus d'avaluació.

Per tant, aquest projecte el que fa és materialitzar tot el que s'exposa en aquests documents per poder treballar tots i cadascun dels apartats que es tracten en l'aula amb l'alumnat.

Aquesta fonamentació legal de la qual es parla que s'ha consultat per poder realitzar correctament cada apartat del treball, es troba reflectida en els següents documents: Decret 108/2014, de 4 de juliol, del Consell, pel qual estableix el currículum i desplega l'ordenació general de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana; el Pla de transició d'Educació Infantil a Educació Primària; l'Ordre 44/2011, de 7 de juny, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regulen els plans per al foment de la lectura en els centres docents de la Comunitat Valenciana i, per últim, el Pla Valencià de Foment del Llibre i la Lectura (PVFLL).

- **Decret 108/2014, de 4 de juliol, del Consell, pel qual estableix el currículum i desplega l'ordenació general de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana.**

Aquest es concreta a partir del Reial Decret 126/2014, de 28 de febrer, pel qual s'estableix el currículum bàsic d'Educació Primària. Concretament a l'Article 7 que fa referència als *objectius generals de l'Educació Primària* destaquem un d'ells que nomina el desenvolupament dels hàbits lectors: e) Conèixer i utilitzar de manera apropiada la llengua castellana i, si n'hi haguera, la llengua cooficial de la Comunitat Autònoma i desenvolupar hàbits de lectura.

A més, l'Article 9 que tracta del *procés d'aprenentatge i atenció individualitzada* destaca el punt 2 que diu el següent: "A fi de fomentar l'hàbit de la lectura es dedicarà un temps diari a aquesta" (p. 19355).

Al Decret 108/2014, de 4 de juliol, podem trobar cada àrea dividida en diferents blocs. L'organització dels blocs de continguts de les àrees de llengües “no pretén jerarquitzar els aprenentatges, sinó que respon a les destreses bàsiques que ha de manejar un alumne per a ampliar progressivament la seua capacitat de comprensió, expressió i interacció oral i escrita, així com la seua educació literària” (p. 16479).

Pel que fa als blocs hi ha un que està dedicat exclusivament a llegir “Bloc 2. Comunicació escrita: llegir”. Encara que el “Bloc 5. Educació literària” assumeix l'objectiu de:

fer de l'alumnat lectors implicats en un procés de formació lectora que continue al llarg de tota la vida. Per a això és necessari alternar la lectura, comprensió i interpretació d'obres literàries pròximes als seus gustos personals i a la seua maduresa cognitiva amb la de textos literaris que aporten el coneixement bàsic sobre algunes obres representatives de la nostra literatura i de la literatura universal. (p. 16480)

A més a més, en aquestes àrees s'ha de:

propiciar el desenrotllament de les destreses bàsiques en l'ús de la llengua: escoltar, parlar, llegir, escriure i interactuar, de forma integrada. Ja que l'adquisició d'aquestes destreses comunicatives només pot aconseguir-se a través de la pràctica en la comprensió i l'expressió de distintes classes de textos i de la reflexió sobre estos, tenint present que aquesta no ha d'organitzar-se entorn de sabers disciplinaris estancs i descontextualitzats que prolonguen la separació entre la reflexió lingüística i l'ús de la llengua, o entre la reflexió literària i el plaer de llegir, sinó que han d'ajustar-se a la realitat canviant d'un individu que viu immers en una societat digital i que és capaç de buscar informació de manera immediata a través de les tecnologies de la informació i la comunicació. A més s'ha d'aprofitar l'ús acadèmic i social de la llengua que es realitza en la resta d'assignatures. (p. 16479)

Tot i això, el foment de la lectura és un element transversal que ha d'estar present en totes les àrees. Això demostra la gran rellevància del llenguatge tant oral com escrit i de les llengües en l'etapa d'Educació Primària.

Com bé s'exposa al currículum:

la lectura i l'escriptura són els instruments a través dels quals es posen en marxa alguns processos cognitius bàsics que ens ajuden a accedir al coneixement del món, dels altres i d'un mateix i, per

tant, exerceixen un paper fonamental com a ferramentes d'adquisició de nous aprenentatges al llarg de la vida. (p. 16479)

Amb el “Bloc 2. Comunicació escrita: llegir” es persegueix que l'alumnat siga capaç de:

entendre textos de distint grau de complexitat i de gèneres diversos. L'aprenentatge formal de la lectura, que es du a terme en les situacions d'interacció que oferix la institució educativa tant a nivell d'aula com de centre, consistirà en l'adquisició d'estratègies que permeten el desenrotllament de la competència lectora en qualsevol disciplina, la qual implica una sèrie de processos cognitius que permeten la construcció del significat d'allò que es llig, entre els quals destaquen: localitzar i obtindre informació rellevant, realitzar inferències directes, és a dir, deduir informació nova i idees no expressament indicades en el text però sí clarament implícites, analitzar, interpretar i avaluar tant el contingut del text com la seua forma i estructura. (p. 16479)

Seguint aquesta línia i com tothom sabem, l'ensenyament de la lectura és un procés llarg i complex actualment, que no conclou amb l'assimilació de les convencions del codi escrit, sinó que és permanent i en progressió ascendent de qualsevol mena de textos i en tota classe de suports, siguen impresos o digitals. L'acció de comprendre un text implica posar en marxa una sèrie d'estratègies de lectura que han de practicar-se en l'aula i projectar-se en totes les esferes de la vida i en tot tipus de lectura (p. 16479).

Així doncs,

totes les accions que es desenvolupen entorn de la competència lectora es poden canalitzar a través del pla de lectura del centre, el qual és una línia de treball que comprén objectius, metodologies i estratègies per a promoure el foment de la lectura i la millora de la competència lectora en totes les àrees curriculars i que afavorix, així mateix, l'adquisició de competències clau. (p. 16479)

Per això és important que l'alumnat participe en accions del pla de lectura, especialment les referents a dinamització i animació lectores que suposarà un desenrotllament progressiu de la seua autonomia a l'hora de construir la seua geografia lectora, la qual cosa afavorirà la seua construcció personal (p. 16479).

Per últim, aquest bloc també incidix en

l'ús, inicialment guiat i posteriorment autònom, de les biblioteques d'aula i de centre com a part del procés que permet a l'alumnat aconseguir independència en el maneig dels recursos documentals que oferixen les biblioteques municipals i públiques, tant per a satisfer les seues necessitats d'aprenentatge i formatives, com les més personals respecte a la lectura per entreteniment. (p. 16479)

- **Pla de transició d'Educació Infantil a Primària**

El següent subapartat està basat en el Pla de transició que ha elaborat l'equip directiu del centre C.E.I.P. Ramón i Cajal de Xirivella que pertany al Projecte Educatiu del Centre (PEC) i que es pot trobar al dipositori *Mestre a casa* que forma part de la Conselleria d'Educació de la Generalitat Valenciana.

Aquest defén que en el pas d'un període al següent esdevé sempre de manera gradual i en algun moment conviuen capacitats i limitacions de períodes cognitius. L'alumnat que accedeix a 1r d'Educació Primària manté característiques psicològiques pròpies de l'alumnat d'Educació Infantil com l'egocentrisme, l'anomenada "concentració" (desenvolupament cognoscitiu que es descriu a l'estadi preoperatori), l'animisme, etc. Totes elles s'han de tenir en compte a l'hora de planificar la tasca docent.

Concretament, el pas d'Educació Infantil a Educació Primària suposa un canvi significatiu: canvi de professorat d'espais, de l'organització temporal, de materials, de la metodologia, del currículum, de l'avaluació. Per tant, tots aquests canvis justifiquen la necessitat d'afavorir l'adaptació a l'Educació Primària.

A més a més, aquest pla es nomena al Decret 38/2008, de 28 de març on es destaca la necessitat de crear una estreta coordinació d'Educació Infantil amb el 1r cicle de Primària perquè la transició entre ambdues etapes tinga elements de continuïtat. Tot i que aquesta coordinació en cap moment pot significar la supeditació de l'educació infantil a l'educació primària.

En l'article 6.4 del Decret 108/2014 assenyala que en l'etapa de primària "es realitzaran tres sessions d'avaluació durant el curs, una per trimestre, a més d'una avaluació inicial durant el primer mes lectiu". A més, en l'article 6.5 es definix el contingut d'aquesta avaluació inicial, a on "es procedirà a l'anàlisi de les dades i informacions rebudes del tutor/a del curs anterior de l'alumnat...". (p. 16332).

Per tant, és imprescindible l'estreta relació i coordinació entre els docents que imparteixen l'etapa d'Infantil i el professorat que imparteix l'etapa de Primària (concretament amb el professorat de primer d'Educació Primària (tant tutors, com a especialistes) perquè l'alumnat visca la transició de forma seqüenciada, progressiva i coherent, minorant els canvis que es donaran i les seues possibles repercussions.

- **Ordre 44/2011, de 7 de juny, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regulen els plans per al foment de la lectura en els centres docents de la Comunitat Valenciana**

A més hi ha la presència d'una ordre per la qual es regulen els plans destinats únicament al Foment Lector en tota la Comunitat Autònoma on se sosté la importància de la lectura com a un dels principals instruments d'aprenentatge. Aquesta recolza que “una bona comprensió lectora constitueix un factor clau per a conduir l'alumnat a l'èxit escolar; per això, la importància que la lectura es trobe present en totes les àrees, matèries, àmbits i mòduls del currículum al llarg de les diferents etapes educatives” (p. 24557).

I és per això que la Conselleria d'Educació considera:

un objectiu prioritari la lectura com a eix comú del currículum de les diferents etapes, i per això, ha decidit articular les mesures necessàries perquè l'alumnat desenvolupe i potencie la capacitat lectora, ampliant també aquest concepte a nous mitjans, com les tecnologies de la informació i la comunicació. (p. 24557)

- **Pla Valencià de Foment del Llibre i la Lectura (PVFLL)**

Per últim, existeix un Pla destinat al Foment del llibre i la lectura exclusivament valencià que es va implantar en el 2017 i que serà vàlid fins al 2021 que persegueix, entre altres coses, un llistat d'objectius. Alguns d'ells també es tenen en compte en la creació de la proposta que presenta aquest Treball Fi de Grau:

- Fomentar hàbits lectors, amb especial consideració cap a la població infantil i juvenil.
- Fomentar la realització d'activitats de promoció de la lectura a diferents àmbits.
- Potenciar l'aprenentatge global de la lectura, l'escriptura i l'expressió oral.

- Incrementar el nombre de lectors en diferents formats i continguts digitals.
- Potenciar les biblioteques públiques i escolars.
- Reconéixer i prestigiar els mediadors de la lectura (bibliotecaris, mestres, família, llibreteres, i altres professionals dinamitzadors de la lectura).
- Promoure accions encaminades a posar en valor el llibre i la lectura en la societat (PVFLL, 2017, p.10).

4 Objectius

A l'hora de dissenyar la nostra proposta, considerem que és necessari establir quin serà el nostre objectiu principal doncs, així, acotarem el nostre objecte d'estudi i ens facilitarà molt la feina.

Per tant, com a objectiu principal establirem que el que pretenem aconseguir amb aquest projecte és descriure els beneficis que aporta la lectura respecte al desenvolupament dels infants i, la creació d'un Pla d'Animació Lectora de Transició d'Educació Infantil a Educació Primària que respecte la transició entre ambdues etapes al voltant de la lectura i el seu foment.

No obstant això, aquest objectiu general pot concretar-se amb una sèrie d'objectius específics que s'esmicolen del general i que, sens dubte, ens permetran acotar i delimitar, encara més si cap, aquest objectiu general. Consegüentment, concretem els següents objectius específics:

1. Establir elements de continuïtat envers la lectura a l'etapa d'Educació Infantil i Primària.
2. Fomentar l'hàbit lector a partir d'estratègies d'animació lectora.
3. Promoure una actitud positiva entorn la lectura.
4. Involucrar els mediadors principals en el desenvolupament de les diferents dinàmiques proposades.

5 Metodologia

La metodologia emprada per a la realització d'aquest Treball Fi de Grau és de caràcter qualitatiu, ja que es basa en la recerca de materials específics i relacionats amb el tema i, posteriorment, proposa un pla d'acció per a implementar en un centre escolar.

Dins d'aquesta, els mètodes d'investigació emprats són el projectiu i l'interactiu, ja que es proposa i descriu una alternativa que és, en aquest cas, la creació d'un pla, per a evitar situacions que es consideren deficientes com és el procés de transició d'Educació Infantil a Primària de la lectura i el seu foment. Alhora que aporta intervencions concretes que proposen, una vegada avaluada la situació, un canvi; després s'actua i, posteriorment, s'avalua la nova situació (López Río, 2015).

Així doncs, en aquest apartat hem volgut establir, utilitzant el terme mariner, una espècie de "quadern de bitàcola" que establirà els passos que tenim previstos realitzar inicialment. Consegüentment, abans de començar amb l'elaboració d'aquest treball es plantejaren les següents qüestions: què es vol investigar, per a què, quin problema s'ha detectat, com es vol solucionar, per què, i si la investigació pensada és possible i real. La resposta a aquestes qüestions foren les que definiren el tema i la finalitat del treball.

Una vegada decidit el tema procedirem a realitzar la fonamentació teòrica sobre la qual es basarà el projecte: el marc teòric. Aquest marc teòric nodrirà, des d'una perspectiva científica, la nostra proposta i, com és obvi, el dissenyarem a partir de la recerca d'informació procedent de diferents fonts sobre el tema i amb la consulta dels postulats que, els experts en aquesta matèria, proposen.

Aleshores, en primer lloc, consultarem alguns Treballs Fi de Grau sobre el tema realitzats per alumnes de Magisteri de diferents universitats espanyoles per a buscar idees i, a més, comprovar si el pla que es volia plantejar ha sigut dut a terme o implementat en algun context educatiu semblant al nostre i que complementaria el TFG que en el seu moment realitzàrem el curs passat amb l'objectiu de donar-li continuïtat.

Posteriorment, cercarem més informació sobre el tema en internet, a través del buscador de Google Acadèmic, on consultarem i seleccionarem aquells articles de revistes, ubicats, majoritàriament, al portal biogràfic Dialnet, publicats recentment i que foren profitosos per poder aprofundir amb el tema iniciat el darrer curs i redactar, amb humilitat però amb garanties d'èxit, la resta del marc teòric. No obstant això, també hem incorporat i analitzat referències més actuals i específiques sobre el tema.

Una vegada seleccionades les noves fonts, procedirem a llegir i a subratllar les idees principals de cada article o capítol del llibre per a agrupar i classificar el nou contingut en els diferents apartats que constituïrien el cos del marc teòric.

Així doncs, a partir de tota la informació cercada, els coneixements adquirits i l'experiència prèvia al voltant del tema, elaborarem una proposta de Pla d'Animació Lectora de Transició d'Educació Infantil a Educació Primària amb la finalitat d'aconseguir els objectius generals i específics plantejats en el treball.

Per a la realització d'aquesta, a banda de fonamentar-se en la teoria tractada al marc teòric, considerem adient consultar el temari corresponent a les assignatures de *Didàctica de la llengua i la literatura* i *Diseño y evaluación de planes de acción educativa* impartides durant el grau d'Educació Infantil i Educació Primària que han fonamentat informació i continguts present a la proposta.

A més, també ens nodrirem de les aportacions que rebérem a la conferència que hi assistírem el curs passat realitzada per Enric Queralt qui té una llarga trajectòria al món de l'ensenyança com a docent, però que és, actualment, formador i assessor d'escoles infantils, escoles i instituts de secundària. Aquesta rebia per títol *8 claus per a fomentar la lectura* i tractava sobre la importància d'introduir la lectura des del naixement dels infantils, dels beneficis que comporta aquesta i la seua comprensió a curt i a llarg termini.

Queralt defenia la presència dels llibres i la lectura en el dia a dia tant dels xiquets i les xiquetes com dels joves; proposava diferents dinàmiques i mètodes per incorporar la lectura diària en l'horari escolar i, a més, donava consells i pautes a seguir dirigides a les famílies perquè seguïren treballant des de casa l'hàbit lector.

En definitiva, gràcies a molts dels aspectes tractats en aquesta ponència que s'han emprat per a elaborar les diferents dinàmiques que es proposen en el pla; a la lectura i el treball realitzat amb els documents citats al llarg del marc teòric i altres fonts no citades, s'ha pogut aconseguir un bagatge suficientment extens per a construir el present Treball Fi de Grau, dissenyar la nostra proposta i, una vegada enllestida, poder extraure'n les conclusions pertinents.

6 Pla d'Animació Lectora de Transició d'Educació Infantil a Primària

Com a futura docent plantegem una proposta de creació d'un possible pla d'Animació Lectora de Transició d'Infantil a Primària perquè la transició entre ambdues etapes tinga elements de continuïtat respecte de la lectura i el seu foment, a partir d'instruccions i diferents dinàmiques que involucren, de forma directa, a l'alumnat de primer i segon de Primària, a les seues famílies i a la comunitat educativa.

Així doncs, si resseguim el que hem explicat a l'apartat relatiu al qual prescriu la legislació educativa pel que fa als plans d'animació lectora, els apartats que contemplarem i definiran el nostre pla són els següents: justificació, finalitat i objectius, projecte *Món dels llibres*, cronograma i avaluació.

6.1 Justificació

Com bé manifesta el Decret 108/2014 pel qual estableix el currículum i desplega l'ordenació general de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana i concretament en les Àrees de llengües, la lectura és una destresa bàsica i un factor essencial per al desenvolupament de les competències bàsiques i a través del qual s'accedeix al coneixement del món, dels altres i d'un mateix. En canvi, el seu ensenyament és un procés llarg i complex. Per això, és important la participació de l'alumnat des d'Infantil en accions del pla lector del centre.

El pla lector del centre és un pla imprescindible en qualsevol centre docent i que requereix la participació de tota la comunitat educativa. És molt important, com ja hem vist, introduir i fomentar els llibres i la lectura des de ben menuts perquè aprenguen a estimar-la i a gaudir-la. El millor instrument que tindrà l'alumnat mai és saber llegir i a llegir s'aprén.

Així doncs, en Educació Infantil contem contes, realitzem dramatitzacions, acudim a recitals de poemes o conta contes. Convidem també les famílies al centre perquè ens conten algun acudit de la seua vida o perquè ens parlen del seu ofici i inclús, a algun autor o autora de la zona perquè ens presente el llibre que ha escrit i ens realitze una breu síntesi de la seua obra.

Ens desvivim per fomentar la lectura entre l'alumnat més menut del centre, perquè cresquen envoltats de literatura i de contes perquè això és el que marca el Decret 38/2008

pel qual s'estableix el currículum del segon cicle de l'Educació Infantil a la Comunitat Valenciana., concretament l'Àrea III Els llenguatges: comunicació i representació, on es manifesta que s'ha “d'impregnar les xiquetes i els xiquets, al llarg del seu aprenentatge vital, d'una estima per la lectura, ferramenta imprescindible d'una societat alfabetitzada”.

En canvi, quan l'alumnat passa al primer curs de Primària sembla, en la gran majoria de casos i pel que hem detectat durant la realització dels diferents pràcticums, que tot el que s'ha estat seguint al llarg de l'etapa d'Infantil s'oblida per complet i tota l'atenció entorn de la lectura se centra única i exclusivament en què l'alumnat aprenga a llegir. Els repartim textos creats expressament per ensenyar a llegir una lletra determinada i aquests no són bons textos, perquè com diuen Fons i Correig (2011), els textos poden ser més o menys complexos, però han de ser reals. També els obliquem a agafar cada dia un llibre de la biblioteca perquè el llisquen amb les famílies a casa i, així successivament, fins que l'alumnat sàpiga llegir.

Però, i on queden les ganes i l'entusiasme dels docents en motivar l'alumnat perquè estime i gaudisca de i amb la lectura? És en aquest moment quan ens qüestionem si realment tot el treball dedicat a la lectura en Infantil té sentit o, simplement, es realitza perquè ho marca el currículum.

Ara bé, als centres també existeix el pla de transició d'Infantil a Primària perquè la transició entre ambdues etapes tinga elements de continuïtat i es convertisca en un procés gradual i satisfactori per a l'alumnat, però, envers la lectura no n'existeix cap d'específic que tracte aquesta transició.

És aquest un dels motius pels quals molts alumnes que en Ed. Infantil estimaven els llibres i els moments dedicats a la lectura, en arribar a Primària i veure que la manera de treballar els llibres i la lectura és totalment diferent i que, a més, tenen dificultats en aprendre a llegir o en seguir el ritme de la classe, avorreixen la lectura o, inclús, arriben a pronunciar frases com: “no m'agrada llegir, no m'agraden els llibres”.

Com a docent no podem llevar-li la màgia als llibres i molt menys a la lectura i al que aquesta suposa. Hem de continuar fomentant-la sense obligacions, amb motivació. La lectura mai ha de ser imposada com si fos un càstig sinó que hem d'impulsar-la i aconseguir que l'alumnat valore positivament la lectura i siguem ells mateixos els qui vulguem aprendre a llegir.

És necessària l'existència d'un pla que respecte la transició de la lectura d'Infantil a Primària amb dinàmiques i estratègies que motiven l'alumnat a llegir, considerant que la lectura és un contingut curricular més i que caldrà establir mecanismes pedagògics i organitzatius per desenvolupar-los en la resta d'àrees i, per descomptat, que contemple també els postulats més recents de la neurociència que afirmen que la lectura s'incorpora millor amb jocs que amb sang (Gaytan, 2020). Un pla dedicat tant a l'alumnat de primer com de segon de Primària, ja que antigament formaven part del mateix cicle i podríem considerar-los com una mena d'extensió o continuació de l'etapa d'Infantil.

6.2 Finalitat i objectius

La finalitat del Pla d'Animació Lectora de Transició d'Infantil a Primària és buscar una continuïtat respecte a la lectura i a la manera de treballar-la en Infantil i en Primària, tenint en compte els objectius que planteja la nova etapa al voltant d'aquesta, però sense oblidar els treballats en Infantil, és a dir, cal tenir present que perquè l'alumnat aprengui a llegir, primer ha d'estimar la lectura.

Com a futurs docents, hem de promoure una actitud positiva envers la lectura i nosaltres hem de fomentar-la i ensenyar a gaudir-la. El problema apareix quan s'obliga a llegir sense motivació, com un càstig, ja que pot provocar l'efecte contrari en ells.

Per tant, s'inculcarà a l'alumnat una actitud positiva al voltant de la lectura evitant l'obligatorietat perquè tots aquells que tinguen dificultats a llegir no se senten pressionats. Hem de ser conscients que s'ha de dedicar-li molt de temps i perquè aquest procés tinga els resultats esperats, hem de fomentar-la amb motivació perquè siguin ells mateixos els qui, finalment, agafen un llibre de la biblioteca i comencen a llegir-lo, siga per curiositat, per plaer o, simplement, per satisfacció personal però mai per obligació.

A més a més, es pretén impulsar als centres escolars a organitzar i iniciar un projecte de foment lector beneficiós i profitós per a l'alumnat que procedeix de l'etapa d'Infantil perquè aquest procés no siga bruscat ni agressiu sinó natural i satisfactori per a ells i per a la comunitat educativa.

El PALTIP¹ busca adaptar-se a l'alumnat i a les seues necessitats i, per això, inclou un projecte de foment lector obert que serveix com a guia o model i que ofereix una sèrie

¹ PALTIP: Pla d'Animació Lectora de Transició d'Educació Infantil a Educació Primària.

de propostes i alternatives d'animació lectora per a treballar amb l'alumnat de primer i segon de Primària, però que permet que cada centre escolar elimine o incloga les activitats o dinàmiques que més li convinguen.

Per últim, s'exposen els objectius generals en relació amb les famílies, amb el centre i els docents, amb la biblioteca escolar i amb l'alumnat.

6.2.1 En relació amb les famílies

- Fomentar la relació família-escola
- Involucrar les famílies en el pla
- Orientar les famílies en el procés d'ensenyança-aprenentatge de la lectura dels seus fills i filles.

6.2.2 En relació amb el centre i els docents

- Potenciar el treball en equip
- Promoure la convivència entre els membres de la comunitat educativa
- Afavorir la comunicació i cooperació entre etapes educatives

6.2.3 En relació amb la biblioteca escolar

- Conèixer el funcionament i l'organització d'una biblioteca
- Dinamitzar el funcionament d'una biblioteca

6.2.4 En relació amb l'alumnat

- Fomentar la lectura com a font de plaer i de gaudi
- Crear l'hàbit lector mitjançant estratègies d'animació lectora
- Establir llaços afectius entorn de la lectura

6.3 *El Món dels llibres*

El Món dels llibres és un projecte que inclou el pla, que està dirigit als dos primers cursos de Primària i que té una duració d'un curs escolar. Aquest està compost per una sèrie de dinàmiques d'animació lectora per a continuar amb el foment lector iniciat a l'etapa d'Infantil. A més, compta amb una sèrie d'instruccions i recomanacions per a les famílies perquè sàpiguen com fomentar la lectura i com ajudar els seus fills i filles en l'adquisició de l'hàbit lector a casa.

Aquest serà independent en 1r i en 2n, és a dir, serà un projecte que s'iniciarà en el primer curs, mentre que en el segon és mantindran les metodologies, però es plantejaran noves lectures que s'adaptin i respecten l'edat i els gustos lectors de l'alumnat.

Així doncs, abans d'iniciar el projecte, la tutora o tutor de cada curs crearà un Blog de la classe, que podria anomenar-se “El Món dels llibres de primer” i “El Món dels llibres de segon”, on es publicarà tot allò que farà i crearà cada grup al llarg del curs al voltant dels llibres i de la lectura. Aquesta ferramenta servirà tant a l'alumnat com a les famílies i a la comunitat educativa, ja que podran veure tot el que l'alumnat realitza al llarg del curs i, a més, permetrà interactuar per mitjà de comentaris en les diferents publicacions.

Tot i això, cal destacar que seran els tutors i les tutores de cada curs els qui s'encarregaran del funcionament del Blog, ja que la finalitat d'aquest no és que l'alumnat aprengui a manejar un Blog, sinó que aquest servisca com a ferramenta motivadora perquè l'alumnat vulgui aprendre a llegir per a poder crear un vídeo on recomane un llibre, conte un conte o vulgui compartir les seues opinions amb els seus iguals.

Les diferents metodologies d'animació lectora que es duran a terme amb l'alumnat al llarg del curs seran les següents: *lectura en silenci, carnets lectors, apadrinament o amadrinament lector, gimcanes a la biblioteca, som booktubers!, i tertúlies dialògiques.*

Però, abans de presentar-les és important informar a les famílies del funcionament del Pla i proporcionar-los una sèrie d'instruccions, consells i recomanacions perquè el projecte siga profitós per als infants. També se'ls presentarà la dinàmica *conta-contes familiar* que requereix la seua participació.

- **Famílies**

Tan important és la implicació de les famílies en el procés d'aprenentatge de l'alumnat i, en aquest cas, en l'adquisició de l'hàbit lector com en el projecte. És fonamental fomentar la relació família-escola per a establir una relació propera i treballar conjuntament, ja que si el treball realitzat a casa es complementa amb el realitzat a l'escola i viceversa, els resultats seran més notables i satisfactoris. Per tant, aquesta proposta de Pla no podia prescindir de la seua participació.

Així doncs, a l'inici del curs, abans de començar el projecte, el tutor o la tutora del primer curs de Primària organitzarà una reunió amb les famílies per explicar-los el funcionament d'aquest i de quina manera podran aquests participar en el procés de foment lector.

Cal fer un parèntesi i assenyalar que el tutor o tutora de segon de Primària no farà la mateixa reunió perquè aquest o aquesta ja haurà sigut realitzada el curs anterior i, per tant, les famílies ja coneixeran el funcionament del projecte. No obstant això, en cas que les famílies demanaren reunir-se per realitzar algunes consultes o fora el mateix tutor o tutora el que ho considerara oportú, es duria a terme sense cap inconvenient.

En primer lloc, se'ls repartirà un *fullet informatiu*² que explicarà breument en què consisteix el projecte "El Món dels llibres", la seua finalitat i el cronograma general que inclourà la seua participació en els *Conta-contes familiars*.

En segon lloc, se'ls proporcionarà un llistat de llibres recomanats de diferents temàtiques adequats a l'edat dels i les alumnes. Aquest llistat també es repartirà a les famílies del segon curs, encara que aquests no duguen a terme la reunió inicial, perquè tinguen al seu abast un nou llistat de llibres adequats a l'edat dels seus fills i filles.

Per últim, s'exposaran una sèrie d'indicacions i consells que quedaran reflectits i resumits en un *flipbook*³ perquè les famílies puguen consultar-los sempre que vulguen o ho necessiten.

Amb aquesta reunió es pretén:

- Fomentar la relació família-escola
- Involucrar les famílies en el pla
- Resoldre dubtes sobre el pla
- Orientar les famílies en el procés d'ensenyança-aprenentatge de la lectura dels seus fills i filles.

Pel que fa a la dinàmica *Conta-contes familiar* consisteix que, una o dues vegades al mes, algun o alguns familiars d'un alumne o alumna visite l'aula i ens conte un conte. Aquest el contaràn amb l'ajuda del seu fill o filla en l'espai del centre on vulguen: al pati, a la biblioteca del centre, a l'aula...

² Consulteu Annex 1 (pàgina 61)

³ Consulteu Annex 2 (pàg. 62)

Respecte de la seua organització, a principi de cada mes es concretaran les cites amb les famílies per veure quin dia de quina setmana tenen més disponibilitat per assistir al centre. Aquesta dinàmica començarà en el mes d'octubre i es pretén que una o dues famílies assistisquen al centre cada mes.

Així doncs, els objectius que es persegueixen amb aquesta són:

- Enfortir els lligams familiars
- Treballar l'atenció i l'escolta activa

En definitiva, és una proposta interessant i assequible d'implicació familiar, ja que no només aportarà beneficis pel que fa a la lectura i al seu foment, sinó que crearà llaços familiars molt especials. D'algun mode, impulsarà les famílies a compartir una estona amb els seus fills i filles i conèixer de més a prop els seus gustos, escollint llibres que tenen a casa o visitant llibreries o biblioteques per prestar-ne algun.

- **Docents**

Com és obvi, la implicació dels docents en aquest pla és fonamental, ja que seran ells i elles els qui guiaran a l'alumnat en el procés. Per tant, perquè el funcionament del pla i del projecte siga l'esperat, han de coordinar-se amb els tutors i tutores del cicle d'Infantil perquè aquests i aquestes inicien en aquesta etapa algunes dinàmiques del pla i que l'alumnat vaja coneixent-les, treballant-les i, sobretot, interioritzant-les. Això, farà que la transició d'una etapa a una altra, siga respecte de la lectura o no, siga la més beneficiosa i natural possible.

En aquest cas, les dinàmiques plantejades, que formaren part de la *Bibliotil*, que s'iniciaren, per tant, en Ed. Infantil i que tindran una continuïtat semblant en l'etapa superior són: *lectura lliure en silenci, carnets lectors, conta-contes familiars i amadrinament o apadrinament lector*.

Llavors, cal insistir en la importància de crear dinàmiques, tallers o activitats que motiven a l'alumnat, que s'introdueixen en Ed. Infantil i que continuen en Primària, ja que com manifesta el Decret 38/2008, de 28 de març, existeix la necessitat de crear una estreta coordinació d'Educació Infantil amb primer i segon de Primària perquè la transició entre ambdues etapes tinga elements de continuïtat.

A més, s'ha de tindre en compte que aquesta transició suposa per a l'alumnat un creixement tant personal i social com educatiu i és, per a tots ells i elles, un procés complicat. Per tant, tant les famílies com els docents hem de donar-los suport i facilitar-los les ferramentes necessàries perquè el procés siga gratificant.

Per últim, els objectius que es pretenen aconseguir amb aquesta coordinació són:

- Potenciar el treball en equip.
- Promoure la convivència entre els membres de la comunitat educativa.
- Afavorir la comunicació i cooperació entre etapes educatives.

- **Biblioteca escolar**

La biblioteca de centre com deia Marchesi (2005), es configura com un instrument imprescindible perquè l'escola arribe a convertir-se en una comunitat de lectors, per tant no podem dur a terme satisfactòriament aquest projecte sense donar a conèixer l'espai idoni per a propiciar la lectura i l'amor pels llibres (Alcántara 2008).

Així doncs, a l'inici de cada trimestre es realitzaran diferents *gimcanes a la biblioteca* escolar perquè l'alumnat conega la biblioteca, com s'organitza, quin és el seu funcionament i el recull de llibres que hi ha adequat a la seua edat.

La gimcana del primer trimestre consistirà a moure's pels diferents espais de la biblioteca i buscar els llibres que tindran anotats en un llistat, tenint en compte la seua temàtica. També hauran de guardar els diferents llibres, que aniran trobant-se distribuïts per l'espai, en el lloc corresponent. Això permetrà que l'alumnat sàpiga on i com trobar en la biblioteca els llibres que necessiten i que no tenen en la biblioteca d'aula.

Respecte a les gimcanes del segon i tercer trimestre seran com una espècie de recerca de llibres que tindran anotats i que els serviran per a fer diferents activitats al llarg del trimestre, per a realitzar les tertúlies, per a fer lectures grupals, per a dur a terme contes motors, tallers de titelles... També se'ls plantejarà diferents títols de llibres i, a partir d'ells hauran de dir quina temàtica, entre les que hi ha a la biblioteca, creuen que segueixen o, simplement, explicar breument de què pensen que tractarà el llibre.

Pel que fa a la gimcana del tercer trimestre, serà conjunta, és a dir, es realitzarà per grups mixtos i heterogenis compostos per alumnes de primer i de segon de Primària. Es considera que serà una bona manera d'acomiar les gimcanes a la biblioteca del curs.

Aquestes gimcanes a la biblioteca són molt atractives, sobretot, entre l'alumnat de primer de Primària, ja que normalment en Infantil no visiten en massa ocasions la biblioteca del centre i, per a ells i elles, tots els exemplars que hi haurà dins d'aquesta seran nous. Per contra, a l'alumnat de segon de Primària els permetrà conèixer una nova varietat de llibres adequats al seu nou curs i, com que ja coneixen el funcionament de les gimcanes, se'ls podrà plantejar activitats i reptes nous amb més dificultat.

Els objectius que es pretenen aconseguir amb les diferents gimcanes són els següents:

- Conèixer el funcionament i l'organització de la biblioteca
- Respectar l'espai i els recursos que tenen a l'abast
- Promoure la convivència
- Educar en la responsabilitat i el compromís
- Aprendre a ser autònoms
- Assumir responsabilitats dins d'un grup
- Treballar en equip

En resum, les gimcanes pretenen dinamitzar el funcionament de la biblioteca fent possible que l'alumnat, a banda d'accedir-hi per a prestar llibres, també ho facen per a conèixer-la, per a descobrir la seua organització i, naturalment, per a trobar noves col·leccions de llibres que abans no coneixien. Tot això farà que tinguin curiositat, entusiasme i ganes de llegir.

- **Alumnat**

Com és obvi i es desprén, entre d'altres, de la metodologia humanista, l'alumnat és el protagonista del projecte i, consegüentment, totes les pràctiques i dinàmiques estan pensades per i cap a ells. Les dinàmiques d'animació i foment lector que a continuació presentem busquen que l'alumnat adquireisca l'hàbit lector, tinga ganes de llegir i, sobretot, estime i gaudisca de i amb la lectura.

En primer lloc, es destinarà un espai temporal concret dins de la jornada escolar, única i exclusivament, a la *lectura lliure en silenci*. Serà el mateix alumnat qui es portarà un llibre de casa que vulga llegir en l'espai destinat a la lectura individual en silenci o bé, podrà agafar-lo de la biblioteca d'aula o de centre. A més, els docents que estiguen a

l'aula durant eixa estona, hauran de llegir també un llibre, ja que no han d'oblidar en cap moment que actuen com a models.

Es recomana que l'espai destinat a aquesta pràctica siga sempre el mateix perquè l'alumnat interioritze l'hàbit i que aquest es convertisca finalment en una rutina. Seran aproximadament uns vint o vint-i-cinc minuts i sempre després de l'esplai, a manera de tornada a la calma, de relaxació, per a baixar les pulsacions i connectar amb u mateix.

En cas de tenir alguna assignatura no instrumental després del pati com pot ser educació artística, valors, educació física o anglés se li pot dedicar menys temps o, fins i tot, repartir a l'alumnat notícies o retalls de contes relacionats amb la matèria. Però, com és lògic, mai ignorarem la pràctica. Perquè, com deia Canelles (2016), tant a casa com a l'escola, "ens cal retrobar moments de silenci, moments de buit i de pausa que només puguem omplir amb el que hem viscut, amb el que estem vivint, sense que res ni ningú ens distraiga. Un silenci amable, ple, amb sentit" (p.83).

Consegüentment, amb aquesta rutina es pretén que l'alumnat, a banda de familiaritzar-se amb la literatura i els llibres, llija, imagine i gaudisca de la lectura en silenci.

Així doncs, els objectius que volem aconseguir amb aquesta proposta són:

- Fomentar la lectura lliure
- Treballar la lectura en silenci
- Valorar la lectura individual
- Baixar les pulsacions i relaxar-se
- Connectar amb u mateix amb l'ajuda de la lectura.

En segon lloc, per tal de motivar l'alumnat a prestar llibres de la biblioteca i emportar-se'ls a casa per a llegir-los amb les famílies, es crearan uns *carnets lectors*⁴ que seguiran una temàtica per fer la pràctica més atractiva. En aquest cas, el que proposem és un viatge espacial que comença en la Terra i acaba en el Sol, però primer hauran de passar per la Lluna, Venus i Mercuri. Per a passar de nivell hauran d'haver llegit tres llibres. A l'aula hi haurà un mural gran on apareixeran els distints nivells i, a mesura que superen els distints nivells, mouran el seu avatar vestit d'astronauta.

⁴ Consulteu Annex 3 (pàg. 63)

Pel que fa al seguiment i control dels préstecs, serà l'encarregat de la biblioteca de l'aula qui ho durà a terme. Sempre que vulguen emportar-se un llibre a casa, hauran d'agafar el carnet del seu caseller i mostrar-li'l a l'encarregat o encarregada de la biblioteca d'eixa setmana perquè li pegue l'adhesiu del llibre a la casella corresponent.

Aquesta pràctica es durà a terme durant els primers minuts de classe de la sessió dedicada a les tertúlies dialògiques, que en parlarem més endavant, i serà el moment on podran retornar els llibres que hagen llegit i agafar-ne de nous. Tot i això, hem de ser conscients que hi haurà alumnes que tindran la iniciativa d'agafar llibres i que, tal vegada, en lligen més d'un a la setmana, però sempre hi haurà d'altres que no ho faran, per això, cada dues setmanes se'ls facilitarà un llibre perquè se l'emporten a casa i el lligen amb les famílies.

Els objectius que volem aconseguir amb els carnets lectors són:

- Crear l'hàbit lector a partir d'estratègies d'animació lectora
- Aprendre a ser autònoms
- Interioritzar el funcionament d'una biblioteca d'aula
- Assumir responsabilitats dins d'un grup
- Respectar l'espai i els recursos que tenen a l'abast

En resum, el fet de crear carnets lectors és un recurs molt motivador per a l'alumnat, ja que podran veure com van passant de nivell i quants llibres han llegit al llarg del curs. És un recurs que busca fomentar l'autonomia i desenvolupar el sentit de la responsabilitat de l'alumnat.

En tercer lloc, es planteja realitzar *apadrinaments i amadrinaments lectors* que consisteix en el fet que un alumne/a de cinqué i sisé de Primària apadrine o amadrine un alumne/a de primer o segon. En aquest cas, s'aparellaran l'alumnat de cinqué amb els de segon, mentre que els de primer seran apadrinats o amadrinats pels de sisé.

El procés d'aparellament tindrà lloc durant el mes de setembre i d'octubre i el realitzaran els tutors i les tutores d'ambdós cursos, tenint en compte aspectes com la personalitat, les motivacions i el nivell d'aprenentatge de cada alumne i alumna perquè els grups siguin heterogenis. Posteriorment, els tutors i les tutores dels cursos participants

es reuniran per concretar quins dies del mes i durant quines hores, l'alumnat dels cursos superiors aniran a l'aula de primer o segon de Primària.

Així doncs, la dinàmica començarà en el mes de novembre on s'explicarà a l'alumnat del cicle superior la importància del compromís que adquiriran i de la responsabilitat que suposa respecte dels més menuts. Aquest compromís quedarà reflectit i es farà oficial en un *contracte d'apadrinament o amadrinament lector*⁵ que emplenaran els components de les parelles el dia que comence l'apadrinament o amadrinament. A més, es realitzaran una fotografia que penjaran els tutors o tutores de cada grup al corresponent Blog.

Aquesta es realitzarà unes dues vegades al mes (com a mínim) i serà l'alumnat del cicle superior qui anirà a les aules de primer o segon de Primària a contar un conte al seu fillol o fillola. El padrí o la madrina serà l'encarregat d'escollir –de la biblioteca d'aula– el llibre més adequat per al seu fillol o fillola.

Una vegada el padrí o la madrina haja acabat de contar el conte, li farà una sèrie de preguntes al seu fillol o fillola respecte de la lectura per comprovar si l'han comprés o si han parat atenció. També poden proposar-los que dibuixen en un full el que més els ha agradat del conte i que expliquen el perquè. Es tracta de comprovar si han entès la lectura però, sobretot, de reflexionar i expressar oralment allò que han escoltat o llegit recentment.

Finalment, quan hagen acabat de contar el conte tornaran junts el llibre i li demanaran a la mestra o mestre responsable del seu grup el *registre de lectures*⁶ corresponent del seu fillol o fillola. Les madrines i els padrins hauran d'anotar quin llibre han llegit i també podran consultar quins altres ja han llegit per no repetir-ne. A més, podran anotar les observacions diàries que consideren oportunes respecte del seu fillol o fillola.

Consegüentment, els objectius que se seguiran en aquesta dinàmica seran els següents:

- Crear l'hàbit lector a partir d'estratègies d'animació lectora
- Escoltar models lectors
- Promoure la convivència entre els membres de la comunitat educativa

⁵ Consulteu Annex 4 (pàg. 64)

⁶ Consulteu Annex 5 (pàg. 65)

- Educar en la responsabilitat i el compromís
- Treballar la cooperació entre cicles
- Adquirir responsabilitats dins d'un grup

Per concloure amb aquesta iniciativa, cal dir que és una dinàmica molt motivadora en el procés d'aprenentatge de la lectoescriptura que permetrà veure com l'alumnat de cinqué i sisé fa de model lector i com, alhora, adquireix responsabilitats tant enfront de l'alumnat dels cursos inicials com d'ells mateixos en haver de controlar el ritme, l'entonació i la pronúncia a l'hora de contar el conte. Mentre que, l'alumnat de primer segon estarà treballant l'escolta activa, fomentant l'atenció, la concentració i treballant l'expressió oral, entre altres.

A continuació, es destaca una proposta que actualment està molt de moda entre els joves que són els *Bibliotubers* o ***Booktubers***. Aquests són joves que lligen llibres i ofereixen les seues ressenyes orals en les quals comparteixen la seua opinió amb un llenguatge i una estètica dirigits a una audiència que normalment estarà en la mateixa franja d'edat que ells, majoritàriament a canals de *Youtube* (Torralba, 2018).

Torralba (2018) manifesta que l'audiovisual i els *Youtubers* estan molt presents en la vida dels infants així doncs, per què no adaptar-los a les necessitats de l'educació literària? Com diu Capsir (2019) “és una manera de reconciliar tecnologia i llibres que pot resultar especialment atractiva per a professorat i alumnat” (p.4).

Per tant, proposem a l'alumnat ser *booktubers* i recomanar els llibres que vulguen sempre que vulguen, però com a mínim una vegada al trimestre. Aquesta consistirà en el fet que, després de llegir-se algun llibre, ja siga de la biblioteca de l'aula, del centre o algun que tingueren a casa, es graven un vídeo, amb l'ajuda de les famílies, on apareguen dient el títol del llibre, l'autor o autora, els personatges principals, una xicoteta síntesi sense desvelar cap detall significatiu de la història i, per últim, si recomanen o no el llibre i per què. No obstant això, perquè no s'obliden de cap dels punts que ha de tindre el seu vídeo, el dia que s'explique el funcionament de la dinàmica, se'ls repartirà un *guió*⁷ perquè el segueixen a l'hora de gravar-se o que el consulten després d'haver-ho fet i comproven que tracten tots els punts mencionats anteriorment.

⁷ Consulteu Annex 6 (pàg. 67)

Una vegada l'alumnat haja gravat el seu vídeo, li l'enviarà al tutor o tutora i aquest serà l'encarregat o encarregada de penjar-lo al Blog de la classe perquè la resta de companys/es, les famílies i la comunitat educativa puga veure'ls, interactuar i, per descomptat, anotar-se els títols d'aquells llibres que els hagen interessat per a llegir-los.

A banda d'això, es reservaran dues sessions al mes per veure tots junts a l'aula els vídeos dels companys i companyes i comentar-los, ja que cap la possibilitat que algun estudiant no dispose de dispositius tecnològics per poder veure el contingut del Blog a casa.

Els objectius que es plantegen per a aquesta dinàmica són:

- Crear l'hàbit lector a partir d'estratègies d'animació lectora
- Desenvolupar la comprensió lectora
- Fomentar l'expressió oral
- Preparar una xicoteta aportació oral seguint un guió
- Aprendre a ser autònoms

En definitiva, es tracta de crear l'ambient, el ritual, una situació especial per a presentar el llibre que han llegit i que puguen recomanar-lo als companys i companyes. L'alumnat d'avui en dia viu en una era totalment tecnològica i tots estan molt integrats i integrades en el món de les xarxes socials. Al cap i a la fi, l'únic objectiu que es persegueix amb el projecte és crear i plantejar dinàmiques innovadores que motiven a llegir, però si a més, introduïm les noves tecnologies de segur que serà un èxit entre l'alumnat.

Per últim, proposem una pràctica que sol tenir èxit entre l'alumnat: les *Tertúlies Literàries Dialògiques* (a partir d'ara TLD). Aquestes es poden considerar com un motor innovador de canvi, capaç de transformar la vida lectora dels infants.

Loza (2004) aporta que "la metodologia de les tertúlies es basa en la lectura dialògica, entesa com el procés de llegir i crear sentit des d'un text. Lectors i lectores fomenten la comprensió, aprofundeixen en les seues interpretacions literàries i reflexionen críticament sobre la vida i la societat a través del diàleg igualitari amb altres lectors. D'aquesta manera es generen possibilitats de transformació personal i social" (p.67).

Aquesta es realitzarà una vegada a la setmana, emprant l'assignatura de Llengua Valenciana i consistirà a llegir un clàssic literari per trimestre. Tots ells tenen una extensió de 24 pàgines i pertanyen a la col·lecció <<Miniclàssics>> de l'Editorial Bromera. No

obstant això, cal esmentar que primer de Primària començarà les TLD al segon trimestre, ja que el primer s'emprarà per a introduir i treballar la lectoescriptura.

Així doncs, primer de Primària, d'una banda, llegirà en el segon trimestre la versió d'Enric Lluç del *Viatge de Gulliver a Lil·liput* de Jonathan Swift i en el segon la versió de Jesús Cortés de l'*Odissea* d'Homer.

D'altra, segon curs llegirà l'adaptació de Jesús Cortés de *La volta al Món en 80 dies* de Jules Verne, l'adaptació que fa Teresa Broseta de *Frankenstein* de Mary Shelley i, en l'últim trimestre, seran els mateixos alumnes els qui escolliran el llibre que vulguen treballar a les TLD (aquest podrà ser un clàssic literari o no).

Cada setmana determinaran entre tots quin nombre de pàgines hauran de llegir eixa setmana (dues o tres aproximadament). El dia que es realitzen les tertúlies l'alumnat portarà a l'aula el *registre de tertúlies*⁸ on haurà anotat tot allò que vulga comentar a les tertúlies: un paràgraf que li haja cridat l'atenció, paraules desconegudes, etc.

Durant la sessió destinada a les tertúlies, l'alumnat s'asseurà en cercle i tan sols tindrà en la mà el registre de tertúlies i el llibre. El funcionament de les tertúlies no és complicat, però sí que requereix un temps perquè l'alumnat l'entenga, l'interioritze i s'adapte a aquesta nova manera de treballar la lectura.

Una vegada asseguts la tutora o tutor assignarà a un alumne o alumna la funció de mediador o mediadora (és recomanable seguir l'ordre de la llista per tindre-ho més controlat). Aquest/a serà l'encarregat/da de donar el torn de paraula i prioritat a aquells que intervenen menys en el diàleg perquè tots tinguin les mateixes oportunitats de participar.

Per exemple, tots els membres de la tertúlia hauran d'intervenir en una ocasió i fins que tots no hagen participat, no es podrà repetir. Això permetrà que l'alumnat més tímid participe i se senta igual de protagonista que la resta, alhora que aquells que sempre volen intervenir i aportar les seues idees es controlaran i se cenyiran al mateix temps que els correspon.

D'altra banda, cal destacar que la tutora o el tutor del grup tan sols intervindrà en la tertúlia si la mediadora o mediador no és capaç de controlar el grup.

⁸ Consulteu Annex 7 (pàg. 67)

Per últim, els objectius que es persegueixen amb les Tertúlies Literàries Dialògiques són els següents:

- Crear l'hàbit lector a partir d'estratègies d'animació lectora
- Fomentar la lectura com a font de plaer
- Respectar el torn de paraula
- Intervenir quan el/la mediador/a ens done el torn de paraula
- Respectar les idees i opinions de la resta
- Treballar l'atenció i l'escolta activa
- Practicar l'expressió oral
- Desenvolupar la comprensió lectora
- Adquirir responsabilitats dins d'un grup

En definitiva, les tertúlies són diàlegs igualitaris on tots els seus membres se sentiran respectats i valorats pels companys i companyes i que, a més, els proporcionarà ferramentes i destreses necessàries per a viure en societat com és respectar la resta i les seues opinions. A banda d'això, és una pràctica motivadora per a l'alumnat, ja que com que la tutora o tutor està en un segon pla, sembla que són ells mateixos els qui estan portant endavant la sessió i això els fa sentir madurs i responsables (Loza, 2004).

6.4 Cronograma

El cronograma és una de les parts més importants del pla, ja que reflecteix tot allò que es durà a terme al llarg del projecte i permet que els docents, l'alumnat i les famílies vegem en un cop d'ull quan es faran les dinàmiques i pràctiques marcades

Aquest estarà compost per quatre columnes, en la primera s'introduiran els noms de les diferents dinàmiques que es duran a terme i les següents recolliran la temporalització assenyalant el mes d'inici i el d'acabament de cada dinàmica; les observacions o aspectes a destacar i els responsables que estaran a càrrec de cadascuna⁹.

⁹ Consulteu Annex 8. (pàg. 69)

6.5 Avaluació

Com pot deduir el lector, l'avaluació del PALTIP des del seu inici serà clau per a comprovar que s'estan obtenint els resultats esperats i que, a més, tota la comunitat educativa està treballant conjuntament perquè així siga. No hem d'oblidar que aquest pla es proposa com un programa col·lectiu i, per tant, compartit. Conseqüentment, tant l'equip directiu com els tutors o tutores dels grups participants en el pla es reuniran en cada avaluació que es plantege. Aquestes seran trimestrals i final.

Abans de presentar cada avaluació cal esmentar que, per a l'avaluació i el seguiment de cada estratègia, el tutor o tutora de cada grup utilitzarà un *quadre d'avaluació*¹⁰ on s'introduirà en la primera columna el nom de les distintes dinàmiques que inclou el projecte *El Món dels llibres* i en les següents es recolliran les avaluacions i les observacions o propostes de millora que consideren de cadascuna d'elles. Aquesta avaluació es realitzarà abans de cada reunió trimestral i servirà per a veure el progrés de cada dinàmica en els diferents trimestres.

D'una banda, el fet de reunir-se una vegada al trimestre permetrà que els responsables de cada dinàmica manifesten com s'han sentit en la realització de cadascuna, així com les sensacions positives o negatives que aquestes els hi han transmés. Aquesta té les següents funcions: valorar l'organització i el plantejament del pla; verificar el que funciona i el que no; tractar els problemes, imprevistos o inconvenients que hagen pogut sorgir; reflexionar sobre això i, a partir d'ací, buscar solucions per a canviar i millorar el que siga necessari perquè al trimestre següent esdevinga més profitós.

D'altra banda, reunir-se a final del curs serà imprescindible per a posar sobre la taula els resultats obtinguts al llarg del curs amb el pla, però també per a reflexionar críticament sobre aquells problemes que han sorgit al llarg del curs i proposar alternatives i nous elements de millora per al curs vinent. Aquesta avaluació s'inclourà en la Memòria Anual implicant a tota la comunitat educativa.

A més a més, al final del curs se'ls repartirà, tant a l'alumnat com a les famílies, un breu i senzill *qüestionari*¹¹. Aquest serà anònim i haurà de lliurar-se al centre o al tutor o tutora del grup. Serà una mena d'escala de valoració on tan sols hauran de marcar sí o no si estan o no d'acord amb les afirmacions que es plantegen. Això, ens facilitarà saber

¹⁰ Consulteu Annex 9 (pàg. 71)

¹¹ Consulteu Annexos 10 i 11 (pàgines 72 i 73)

si tot allò plantejat els ha interessat, els ha sigut profitós o si, per contra, no ha tingut les repercussions esperades.

7 Conclusions

Després d'haver fet un treball d'investigació i de revisió bibliogràfica on s'ha exposat la rellevància de la lectura en l'etapa d'Educació infantil i Primària i els beneficis d'aquesta, així com els conceptes d'animació i promoció lectora i la importància dels principals mediadors en el procés d'adquisició de l'hàbit lector, s'ha arribat a una sèrie de conclusions sobre la implementació d'aquest possible Pla d'Animació Lectora de Transició d'Educació Infantil a Educació Primària (PALTIP).

En primer lloc, cal destacar que aquest projecte no s'ha dut a terme a causa de la crisi socio sanitària que estem vivint i el fet que ha sigut pensat i elaborat després de realitzar les pràctiques. Tot i això, és un projecte plantejat per poder dur-lo a la pràctica en un futur i ens congratula el fet que el centre on hem realitzat les pràctiques, s'ha interessat molt per la nostra proposta i ens ha proposat, quan la situació ho permeta, la implementació d'aquesta al centre. Aquest fet ens ha enorgullit moltíssim doncs indica que la nostra proposta pot interessar i dur-se a la pràctica als centres.

A més a més, és un projecte factible i vàlid per a aquells centres que vulguen seguir fomentant la lectura en els dos primers cursos de Primària a partir d'estratègies d'animació lectora, amb la finalitat que l'alumnat adquireixca l'hàbit lector d'una manera natural i agradable.

PALTIP inclou el projecte *Món dels llibres* que involucra tant a l'alumnat com a les famílies, al centre o a la biblioteca escolar i que, al mateix temps, planteja una sèrie d'instruccions, consells i dinàmiques que giren al voltant d'un mateix tema, però que presenten varietat de continguts i de metodologies amb l'objectiu que totes elles s'adaptin a tota mena d'alumnat.

Així doncs, la finalitat d'aquest és crear una continuïtat respecte de la lectura i el seu foment en la transició de l'etapa d'Infantil a la de Primària però, també, acompanyar a les famílies en el procés lector dels seus fills i filles i crear llaços afectius entre la comunitat educativa per afavorir la convivència entre aquesta.

En definitiva, els llibres i la lectura són essencials per creixement personal, intel·lectual i afectiu de tot ésser humà però, també per al desenvolupament de la imaginació i la creativitat dels més menuts. És important que, com a futurs docents, treballem de valent per aconseguir que el món dels llibres impregne en la vida de molts xiquets i xiquetes i que, finalment, senten la lectura com una activitat seua, plena, plaent, de desconexió i, per descomptat, de connexió amb u mateix i amb el que l'envolta.

D'altra banda, amb l'objectiu d'arrodonir la nostra proposta i facilitar-li al lector la conclusió de la seua perspectiva lectora d'aquest TFG, hem considerat oportú recuperar els objectius proposats a l'inici del treball i analitzar si han sigut assolits o aconseguits – total o parcialment – o no. Amb aquesta reflexió el que pretenem és que el lector tanque el cercle i complete l'enteniment de la nostra intenció.

Pel que fa als objectius principals que establim de descriure els beneficis que aporta la lectura respecte al desenvolupament dels infants i, la creació d'un Pla d'Animació Lectora de Transició d'Educació Infantil a Primària que respecte la transició entre ambdues etapes al voltant de la lectura i el seu foment, podem dir que aquests queden clarament definits en la delimitació conceptual de la lectura i la resta de subapartats que constitueixen el marc teòric, i la creació del pla queda reflectida en la proposta plantejada on s'expliquen detalladament cadascun dels apartats que componen el pla. Per tant, com podem comprovar, aquests objectius generals han sigut totalment assolits.

Conseqüentment, aquests objectius generals es concreten amb una sèrie d'objectius específics que ens permeten acotar i delimitar una mica més els objectius principals. Així doncs, analitzarem cadascun d'ells i veure si aquests han sigut o no adquirits.

En primer lloc es pretén establir, amb el pla, elements de continuïtat envers la lectura en l'etapa d'Educació Infantil i Primària i aquesta s'aconsegueix amb l'execució del pla, ja que, com també s'ha anomenat anteriorment, és un pla que implica una coordinació entre els docents d'ambdues etapes per a iniciar en Infantil diferents dinàmiques de foment lector i mantenir-les en l'etapa de Primària. Així doncs, en cas de dur a terme el pla, aquest objectiu específic estaria totalment aconseguit.

A continuació, podem relacionar dos dels objectius específics: fomentar l'hàbit lector a partir d'estratègies d'animació lectora i promoure una actitud positiva entorn la

lectura. Ja que, serà a partir de les diferents estratègies que es plantegen que promourem una actitud positiva envers la lectura i els llibres. Aquesta, com l'anterior, en cas d'executar el pla, estaria assolit totalment, ja que, amb el projecte del Món dels llibres que comprén el pla, es plantegen diverses estratègies d'animació lectora per a fomentar tant la lectura com el foment lector, fugint de l'obligatorietat i partint de la motivació de l'alumnat.

En resum, pel que fa a l'objectiu d'involucrar als mediadors principals en el desenvolupament de les diferents dinàmiques, podríem dir que també estaria aconseguit, ja que és un pla que planteja diferents estratègies que comprometen tant als docents com a les famílies com a la biblioteca escolar.

Com a conclusió, considerem que tant la fonamentació teòrica del treball com la proposta corresponen amb els objectius generals i els específics plantejats al TFG i, finalment i arribat aquest punt, ens agradaria destacar el que, sens dubte, més ens ha enriquit: desenvolupar i dur a terme aquesta proposta ens ha servit per tal de completar una inquietud que teníem i poder-la fer extensible tant a l'Educació Infantil com a l'Educació Primària. Sens dubte, cal reconèixer que l'elaboració d'aquestes propostes ens han fet madurar i ara entenem allò que "al TFG cal aplicar gran part de les competències adquirides al llarg dels nostres estudis" i és que, humilment, hem de reconèixer que aquest treball ens ha servit per refermar, encara més, la nostra vocació docent.

8 Referències

- Abulí, L., Alegría G., García B., Golobardes M., Lladó C., Martín A., Muñoz L., Queralt E. (coord.), Solé S. (2005). La Biblioteca mediateca d'Infantil a Secundària. [http://www.xtec.cat/crp-terrasa/punedu/Llibre Biblioteques.pdf](http://www.xtec.cat/crp-terrasa/puntedu/Llibre_Biblioteques.pdf)
- Alcántara, D. (Desembre 2008). Las bibliotecas escolares, importante recurso. *Innovación y experiència educativa*. (13), 1-13. https://archivos.csif.es/archivos/andalucia/ensenanza/revistas/csicsif/revista/pdf/Numero_13/DOLORES_ALCANTARA_2.pdf
- Argüelles, J. D. (2014). Lectura, lectores i textos. Per què i per a què promovem la lectura. *Articles de Didàctica de la Llengua i la Literatura*, (63), 8-16.

- Berenguer, C. (2018). L'encès d'aprendre a llegir, un àlbum il·lustrat. *L'illa: Revista de lletres*, (72), p. 14.
- Canelles, J. (2016). Silenci. *Guix* (428).
- Capsir, S. (2019). Emocionar-se amb la lectura, una nova proposta de foment lector. *Emociona't*. (1), 3-4.
http://www.bromera.com/emocionat/arxiu/EmocionaT_01.pdf
- Centelles, J. (2020). Orientacions per a pares i mares. Llegir amb els fills i filles: qüestió de confiança, generositat i paciència. *Lecxit*.
<https://www.fbofill.cat/sites/default/files/4Orientacions%20per%20a%20pares%20i%20mares.pdf>
- Cerrillo, P. C. (2005). La animación a la lectura desde edades tempranas. *Idea La Mancha: Revista de Educación de Castilla-La Mancha*.
<https://www.biblioteca.org.ar/libros/155057.pdf>
- Cerrillo, P. C. (2007). *Literatura Infantil y Juvenil y educación literaria*. Octaedro.
<https://www.uv.mx/rmipe/files/2017/02/Literatura-infantil-y-juvenil.pdf>
- Clemente Linuesa, M. (2008) *Primeros contactos con la lectura: leer sin saber leer: descripción y evaluación del trabajo con niños y niñas de 0 a 6 años*. Fundación Germán Sánchez Ruipérez.
- Colomer, T., Manresa, M., Ramada L. y Reyes, L. (2018) *Narrativas literarias en educación infantil y primaria*. Síntesis.
- Conselleria (2015). Mestrecasa.
https://mestrecasa.gva.es/c/document_library/get_file?folderId=500018489272&name=DLFE-1512259.pdf
- Conselleria d'Educació, Cultura i Esport. (2018). *Manifest de la Biblioteca escolar (UNESCO/IFLA)*. <http://www.ceice.gva.es/es/web/bibliotecas/manifiesto-de-la-biblioteca-escolar-unesco/ifla->
- Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport (2017) *Llegim, llegim, llegim. Pla Valencià de Foment del Llibre i la Literatura*.
http://www.ceice.gva.es/documents/161918695/163428820/PVFLL_Castellano.pdf/cb0828a0-57de-4f34-b79e-b8096c5bc2d7

- Decret 108/2014, de 4 de juliol, del Consell, pel qual estableix el currículum i desplega l'ordenació general de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana (2014). *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*, 7311, de 7 de juliol de 2014, 16325-16694. http://dogv.gva.es/datos/2014/07/07/pdf/2014_6347.pdf
- Fons M. i Correig M. (2011). Desfem tòpics per millorar l'ensenyament de la lectura i l'escriptura. *Articles de Didàctica de la Llengua i la Literatura*, (55), 16-24.
- Fundació Bromera (2019) *Llegim? Consells pràctics per a motivar la lectura en família*. Bromera.
- Gaytan S. P. (8 de enero de 2020). *The Conversation*. La neurociencia demuestra que la lectura entra mejor con juegos que con sangre. [La neurociencia demuestra que la letra entra mejor con juegos que con sangre \(theconversation.com\)](http://theconversation.com)
- Jiménez Martínez, L. (2012). La animación a la lectura en las bibliotecas. La construcción de un camino hacia la lectura. *Boletín de la asociación andaluza de bibliotecarios*, (103), 59-78. <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=4471440>
- Llamazares, Mª T. y Alonso-Cortés, Mª D. (2016). Lectura compartida y estrategias de comprensión lectora en Educación Infantil. *Revista Iberoamericana de Educación*, 71, 151-172. <https://rieoei.org/historico/documentos/rie71a07.pdf>
- Lomas C. i Mata J. (2014). La formació de lectors de literaris. *Articles de Didàctica de la Llengua i la Literatura*, (63), 5-7.
- López Río, J. (2015). Les i els mestres, investiguem? Una breu introducció a la investigació educativa. Ibarra, N. (coord.) *Investigació i bones pràctiques al voltant de Treball Final de Grau*. Neopàtria. <https://roderic.uv.es/bitstream/handle/10550/42637/joaquim%20lopez.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Loza, M. (2004). Tertulias literarias. *Cuadernos de Pedagogía*, (341), 66-69. http://www.bideo.info/buesa/imagenes/20130416_tertulias_mloza.pdf
- Marchesi, A. (2005). La lectura como estrategia para el cambio educativo. *Revista de Educación*, Número extraordinario, 15-35
- Monar, M. (Tardor 2019). Els darrers anys de la LIJ. *L'illa: Revista de lletres*, (75), p. 16.

- Ordre 44/2011, de 7 de juny, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regulen els plans per al foment de la lectura en els centres docents de la Comunitat Valenciana (2011). *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*, 6544, de 16 de juny de 2011, 24556-24559. http://www.dogv.gva.es/datos/2011/06/16/pdf/2011_6872.pdf
- Ortega-Quevedo, V., Santamaría-Cárdaba, N., Ortiz De Santos, R., Martín Hidalgo, I., y Lobo De Diego, F. E. (2019). ¿Te animas a leer? Una experiencia de animación a la lectura en educación primaria. *Didáctica*, 5, 130-144.
- Pernas, E. (2009). Animación a la lectura y promoción lectora. *Guía para bibliotecas escolares*. 261-290. <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=3029601>
- Real Decreto 126/2014, de 28 de febrero, por el que se establece el currículo básico de la Educación Primaria (2014). *Boletín Oficial del Estado*, 52, de 1 de marzo de 2014, 19349-19420. [Disposición 2222 del BOE núm. 52 de 2014](https://www.boe.es/boe/2014/03/01/19349-19420.html)
- Roque, L. y Álvarez, C. (2016). Estimulación temprana de la lectura desde la Educación Infantil. *Lenguaje y textos*, (43), 123-128. <https://doi.org/10.4995/lyt.2016.5942>
- Servei d'Immersion i Acolliment Lingüístics. Departament d'Ensenyament. Generalitat de Catalunya (Abril 2016). Lectura i família. Com fomentar la lectura des de la llar. http://xtec.gencat.cat/web/.content/alfresco/d/d/workspace/SpacesStore/0038/21e23a8c-f390-4edd-ba50-c07349c61a84/7_-lectura-i-familia.pdf
- Solé, I. (1996). ¿Lectura en Educación Infantil? ¡Sí, gracias! *Aula de Innovación Educativa*, (46). http://ateneu.xtec.cat/wiki/form/wikiexport/_media/fic/cco/ccp03/fase_2/f2_p.ci_material_complementari_1_procediments_descodificacio_i_sole_lectura-en-educacion-infantil-si-gracias.pdf
- Torrallba, G. (2018). Teachers-to-be become booktubers: A Reading Promotion Practice in the Primary Education Degree. *Lenguaje y textos*, 47, 13-23. [http://doi.org/10.4995/lyt.2018.7986](https://doi.org/10.4995/lyt.2018.7986)

9 Annexos

Tots els annexos que es presenten a continuació són d'elaboració pròpia.

Annex 1: Fullet informatiu del projecte *El món dels llibres*

Cronograma			
Activitats	Temp.	Observacions	Responsables
Reunions amb les famílies	Setembre	Documents per a repartir: fullet informatiu, llistat de recomanacions i flipbook.	Tutor/a
Conta-contes familiar	Oct-Juny	A principi de cada mes es comentaran les cites amb les famílies. Una o dues famílies al mes.	Tutor/a Famílies
Coordinació Infantil-Primària	Tot el curs	-	Tutors/es Infantil i Primària
Gincomes a la biblioteca	Setembre	La ginxana del tercer trimestre serà conjunta.	Tutor/a
	Genet		
	Abril		
Lectura lliure en silenci	Oct-Juny	Durant els primers 20-25 minuts de la sessió de després de l'esplai.	Tutor/a
Carters lectors	Oct-Juny	-	Tutor/a
Apadrinament i embridament lector	Nov-Juny	Setembre i octubre: preses d'apadrinament. Almenys dues vegades al mes.	Tutor/a u u, u u i u
Son Booktubers!	Oct-Juny	Els vídeos es penjaren al blog de la classe. Dues sessions al mes es veuran els vídeos penjats fins al moment a l'aula.	Tutor/a Famílies
Tertúlies literàries dialògiques (TLD)	Oct-Dec	Primer no realitzar cap TLD durant el 1r trimestre, ja que aquest estarà dedicat a la lectoescriptura. Una sessió a la setmana.	Tutor/a Alumne/s mediador/s
	Gen-Març		
	Abr-Juny		

EL MÓN DELS LLIBRES

Pla d'Iniciació Lectura de l'Español al Tercer Curs de l'Infantil a Primària

Què és?

Es tracta d'un projecte que inclou el pla que està dirigit als dos primers cursos de primària i que té una durada d'un curs escolar.

Què inclou?

Aquest està dirigit per una sèrie de documentals d'animació i també per a treballar amb el famós lector inclou a l'espai d'Infantil i a més, també inclou una sèrie d'activitats i recomanacions per a les famílies perquè siguem capaçs de fomentar la lectura i així ajudar als nostres fills i filles de l'Español de l'Infantil a llegir i escriure.

Annex 2: *Flipbook* amb indicacions i consell per a les famílies.

1. Valorar el fet de llegir.
2. Contar-los contes.
3. Veure llegir als membres de la família.
4. Fer del llibre un objecte quotidià.
5. Parlar de llibres.
6. Llegir amb els/les fills/es.
7. Fer de la lectura un costum saludable.
8. Regalar llibres.
9. Animar a escriure.
10. Implicar-se en el procés de la lectura.

Decàleg d'una família compromesa

1. Destacar els errors.
2. Obligar-los a llegir.
3. Menysprear els seus gustos.
4. Imposar-los les lectures.
5. Demanar-los resums.
6. Controlar tot el que llegeixen.
7. Recordar-los els beneficis de llegir.
8. Relacionar els llibres amb els deures.
9. Càstigs si no es llig.
10. Exigir lectures inadequades.

Receptes que desanimen a llegir

Annex 3: Carnet lector

ENHORABONA, LA TEUA AVENTURA HA ACABAT! FINS EL PROPER VIATGE.			
NIVELL 4: SOL			
NIVELL 3: MERCURI			
NIVELL 2: VENUS			
NIVELL 1: LLUNA			
BASE: TERRA 	COMENÇA L'AVENTURA LECTORA!		
CARNET LECTOR DE:			

Contracte d'Apadrinament i Amadrinament Lector

PADRÍ O MADRINA

Jo,

_____ alumna/e de 5^é/6^é
d'Ed. Primària,
em compromet a
buscar, escollir i
llegir al meu fillol o
fillola els llibres que
més li agraden.

Per això m'esforçaré
a fer-ho de la millor
manera possible
perquè gaudisquen
amb mi.

FILLOL O FILLOLA

Jo,

_____ alumna/e de 1^r/2ⁿ
d'Ed. Primària,
em compromet a
escoltar tot el que
em llija el meu padrí
o la meua madrina.

Per això estaré en
silenci i pararé
molta atenció per
gaudir de la lectura
amb ell o ella.

Annex 5: Registre de lectures

Registre de lectures

NOM FILLOL O FILLOLA:

NOM PADRÍ O MADRINA:

<i>Títol</i>	<i>Data</i>	<i>Observacions</i>

Annex 6: Guió a seguir per a la dinàmica *Som booktubers!*

Som Booktubers!

Apectes que han d'aparèixer en el teu vídeo:

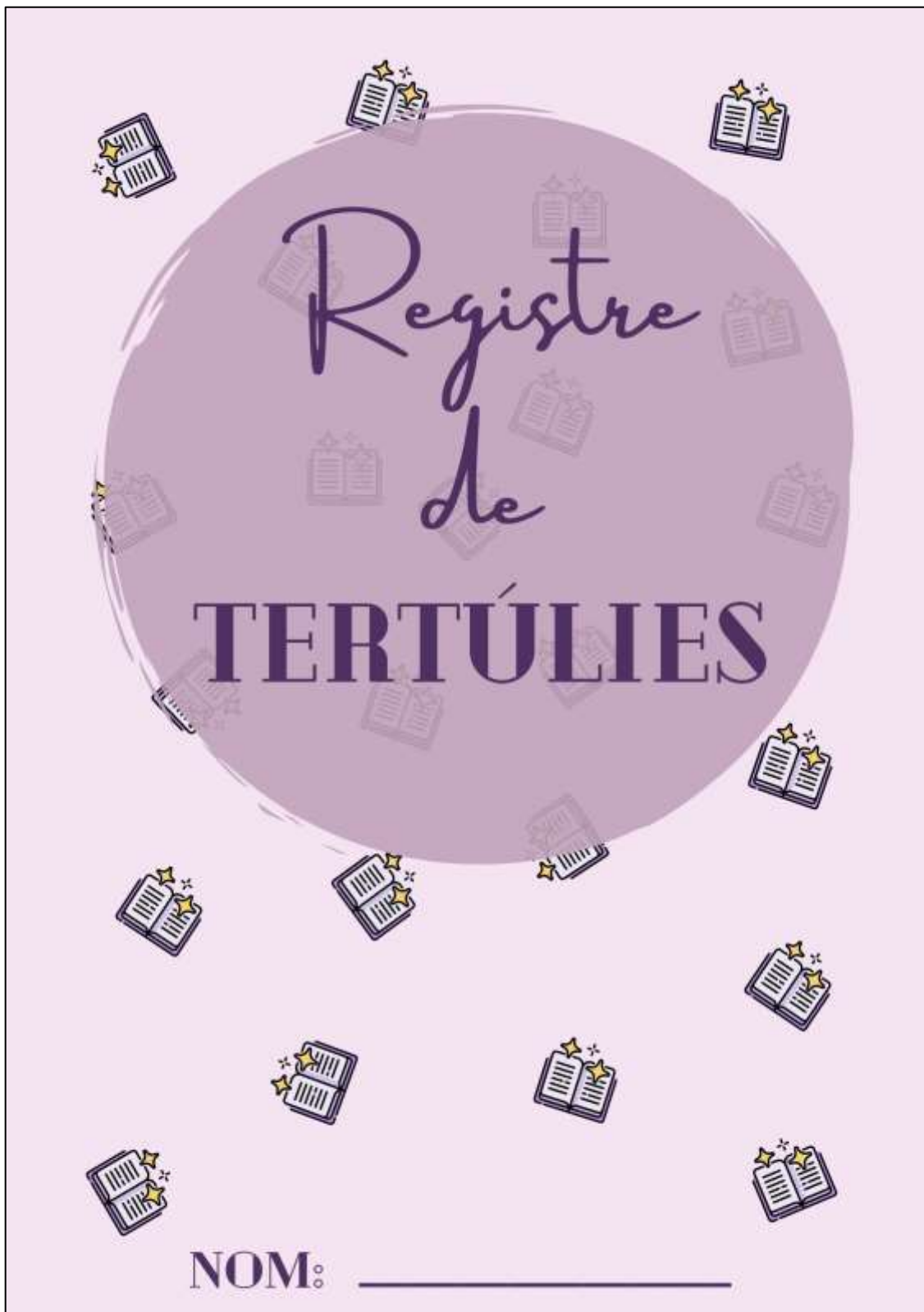
- TÍTOL DEL LLIBRE
- AUTOR O AUTORA
- PERSONATGES PRINCIPALS
- QUÈ ÉS EL QUE MÉS T'HA AGRADAT? NO REVELES CAP SUCCES IMPORTANT!
- RECOMANARIES EL LLIBRE A ALGÚ? PER QUÈ?

 Una vegada preparat el guió del vídeo, comprova que parles de tots ells.

Que no se t'oblidi cap!

Annex 7: Registre *Tertúlies Literàries Dialògiques*

Capítol	
Pàgina	Línia
Vull parlar de...	
<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	

Capítol	
Pàgina	Línia
Vull parlar de...	
<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	

Capítol	
Pàgina	Línia
Vull parlar de...	
<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	

Annex 8: Cronograma projecte *El Món dels llibres*

Dinàmiques	Temporalització		Observacions	Responsables
	Inici	Fi		
Creació Blog de la classe	Setembre		El crearà la tutora o el tutor del grup durant la primera setmana del curs.	Tutor/a
Reunions amb les famílies	Setembre		Documents per a repartir: fullet informatiu, llistat de recomanacions i <i>flipbook</i> .	Tutor/a
Conta-contes familiar	Oct.	Juny	A principi de cada mes es concretaran les cites amb les famílies per a conèixer la seua disponibilitat. Una o dues famílies al mes.	Tutor/a Famílies
Coordinació Infantil-Primària	Tot el curs		-	Tutors/es Infantil i Primària
Gimcanes a la biblioteca	1rT	Setembre	La gimcana del tercer trimestre serà conjunta.	Tutor/a
	2nT	Gener		
	3rT	Abril		
Lectura lliure en silenci	Oct.	Juny	Durant els primers 20-25 minuts de la sessió de després de l'esplai.	Tutor/a
Carnets lectors	Oct.	Juny	-	Tutor/a

Apadrinament i amadrinament lector	Nov.	Juny	Setembre i octubre: procés d'aparellament Alumnat de 5é i 6é visitarà a l'alumnat de 1r i 2n almenys dues vegades al mes.	Tutors/es 1r, 2n, 5é i 6é	
Som Booktubers!	Oct.	Juny	Els vídeos es penjaran al Blog de la classe per poder veure'ls al llarg del curs. Dues sessions al mes es veuran els vídeos penjats fins al moment a l'aula.	Tutor/a Famílies	
Tertúlies literàries dialògiques (TLD)	1rT	Oct.	Primer no realitzarà cap TLD durant el 1r trimestre, ja que aquest estarà dedicat a la lectoescriptura. Una sessió a la setmana.	Tutor/a Alumne/a mediador/a	
	2nT	Gen.			Març
	3rT	Abr.			Juny

Annex 9: Quadre d'avaluació trimestral del pla

Avaluació trimestral del pla

DINÀMIQUES	AV. QUALITATIVA	AV. QUANTITATIVA	OBSERVACIONS- PROPOSTA DE MILLORA

AV. QUALITATIVA: Imprescindible (**IMP**) Molt Interessant (**MI**) Interessant (**IN**) Poc Interessant (**PI**)

AV. QUANTITATIVA: D'1 a 10

Annex 10: Qüestionari avaluador del projecte (famílies)

Escala de valoració del PALTIP

Estimades famílies,

Son una figura imprescindible en el procés d'aprenentatge i de foment lector dels vostres fills i filles i han tingut un paper essencial en l'execució del projecte *El Món dels Llibres*. Així doncs, necessitem la seua sincera valoració respecte del pla per a seguir treballant la lectura des de la motivació perquè finalment, aquesta es convertisca en una pràctica plaent basada en el gaudi i creixement personal.

A continuació, els plantegem una sèrie d'afirmacions perquè marquen la casella que creguen s'ajuste més a la seua vivència segons estiguen més o menys d'acord amb aquestes.

Aquesta és totalment anònima i els agraïm per endavant la seua participació.

Atentament,

Els/les responsables del Pla d'Animació Lectora de Transició d'Educació Infantil a Educació Primària.

Durant i gràcies al PALTIP...	1	2	3	4
M'he sentit recolzat/da en tot moment pel tutor/a del meu fill/a				
Sempre que ho he necessitat he rebut consells, instruccions i recomanacions de llibres				
Compartisc més temps amb el/la meu/a fill/a				
El/la meu/a fill/a llig llibres per iniciativa pròpia				
El/la meu/a fill/a està més motivat/da amb la lectura				
A casa dediquem una estona diària a la lectura individual i/o compartida				
La relació família-escola ha millorat satisfactòriament, fet que fa que em senta més integrat/da en el centre				
Observacions (opcional)				
Aspectes a millorar (opcional)	Suggeriments(opcional)			

Annex 11: Qüestionari avaluador del projecte (alumnat)

Escala de valoració del PALTIP

Després del PALTIP m'agrada...	SI	NO
Llegir en silenci		
Conèixer i escollir llibres de la biblioteca		
Compartir lectures amb els meus companys i companyes		
Llegir amb els meus pares		
Llegir llibres per a poder recomanar-los en el Blog de classe		
Que els nostres companys/es de 5é i 6é ens conten contes		

✓ El que més m'ha agradat és...	✗ El que menys m'ha agradat és...

En definitiva, l'experiència amb el PALTIP ha sigut...			
--	---	---	---